

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

นางสาวนฤมล พุกพิกุล

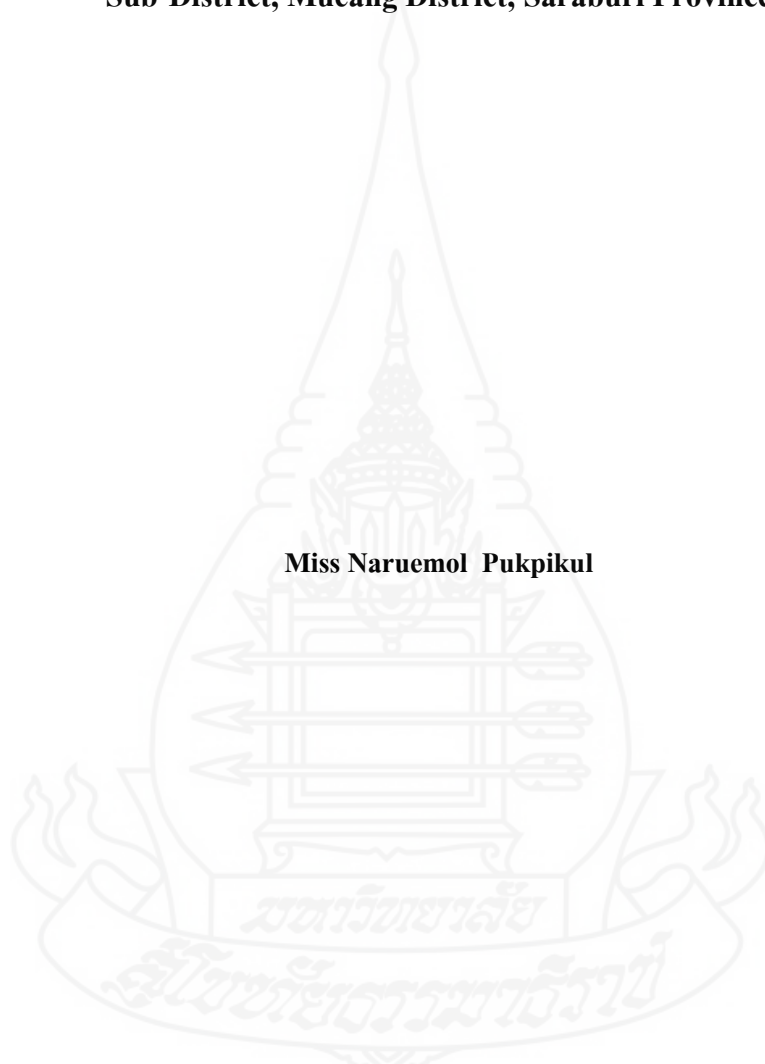

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Factors Relating to the Farmer Registration and Data Updating in Kok Sawang
Sub-District, Mueang District, Saraburi Province**

Miss Naruemol Pukpikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ชื่อและนามสกุล นางสาวนฤมล พุกพิกุล

แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช กระจุกเมือง แส่นเสริม
2. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์สุกัญญา อธิปอนันต์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช กระจุกเมือง แส่นเสริม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

๑๒

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช คุรุทเมือง แสตนเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข วิทยานิพนธ์ด้วยความกรุณา อย่างสูงจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ พร้อมทั้งให้กำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษา และใคร่ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และคณาจารย์ แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่าง ใกล้ชิด ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นางสุกัญญา อธิปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอด เทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงสำนักงาน เกษตรจังหวัดสระบุรี และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสระบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล อำนวย ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และขอขอบคุณเกษตรกรทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวผู้เป็นกำลังใจ และสนับสนุน การศึกษา ตลอดจนเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์และแนวทางให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานตามความเหมาะสมต่อไป

นฤมล พุกพิบูล

สิงหาคม 2557

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ในตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ผู้วิจัย นางสาวนฤมล พุกพิบูล รหัสนักศึกษา 2559000233

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช ครูทเมือง แสนเสริม (2) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเกษตรกร ตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี (2) ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร (3) ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร (5) ปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรตั้งแต่เดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2556 ของตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.01 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ โดยกว่าสองในสามเป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. และกว่าสามในสี่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.67 คน ส่วนใหญ่ปลูกข้าว ไม่มีการ ประกอบอาชีพอื่นนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง มีพื้นที่ทำ การเกษตรเฉลี่ย 28.42 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 239,811.48 บาทต่อปี และมีรายจ่ายเฉลี่ย 126,140.98 บาทต่อปี เกษตรกรมีระดับ การได้รับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยได้รับข้อมูลจากสื่อบุคคลมากที่สุด (2) เกษตรกรมากกว่าสองในสามมีความรู้ในการดำเนินการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง (3) เกษตรกรเห็นด้วยในการดำเนินการ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการ ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้แก่ สถานภาพทางสังคมและจำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรของเกษตรกร (5) เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีข้อเสนอแนะ คือ ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่อง กรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล และควรเพิ่มความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน

คำสำคัญ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จังหวัดสระบุรี

Thesis title: Factors Relating to the Farmer Registration and Data Updating in Kok Sawang Sub-District, Mueang District, Saraburi Province
Researcher: Miss Naruemol Pukpikul; **ID:** 2559000233;
Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);
Thesis advisors: (1) Dr. Sineenuch Khрутmuang Sanserm, Associate Professor;
(2) Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

The purposes of this research were to study (1) farmers' social, economic and other factors in Kok Sawang Sub-District, Mueang District, Saraburi Province (2) farmers' knowledge in the Farmer Registration and Data Updating (3) farmers' opinions toward the Farmer Registration and Data Updating (4) farmers' factors relating to opinions toward the Farmer Registration and Data Updating (5) problems and suggestions for the Farmer Registration and Data Updating.

The population in this study was a number of 186 farmers who had registered with the Farmer Registration and Data Updating during March-July 2013 in Kok Sawang Sub-District, Mueang District, Saraburi Province. By applying Taro Yamane formula to calculate a sample size with error tolerance of 0.01 a number of 183 samples were selected. Instrument was structured interview. Data was analyzed by frequency distribution, percentage, minimum value, maximum value, standard deviation and multiple regression analysis.

Research findings were as follows. (1) Over half of the farmers were female with their average age at 55.37 years. Most of them were members of certain group or other organization. Nearly over two-thirds were customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Over three-fourths did not hold any social position. Their average number of household labor was 1.67 persons. Most farmers were rice farmers with other occupation except for agriculture. In terms of ownership in agricultural land, their average agricultural land was 28.42 rai. Their average income was 239,811.48 baht/year while their average expenditure was 126,140.98 baht/year. In terms of receiving information about the Farmer Registration and Data Updating, in overall, it was rated at medium level as they most received from individual media. (2) Over two-thirds of them, their knowledge in the Farmer Registration and Data Updating was at high level. (4) Farmers' factors relating to opinions toward the Farmer Registration and Data Updating included social status and the membership number of agricultural group/organization. (5) Their overall problem in the Farmer Registration and Data Updating was found at low level. Only a few of them suggested enlarging letters size in the application form specially the filling part for their easier reading and filling out. Moreover, in the public relations campaign, frequency and quantity of media should be considerably increased.

Keywords: Factors Relating to Farmer Registration and Data Updating, Saraburi Province

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	8
บริบทเกี่ยวกับตำบล โคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี	13
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	17
การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	19
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี	46
ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	56
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	60
ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	71
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร	81
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปการวิจัย	91
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ก ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์	113
ข แบบสัมภาษณ์	120
ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	134
ง แบบคำร้อง (ทบค.)	136
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	พื้นที่การเกษตรของตำบล โคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 15
ตารางที่ 2.2	ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 16
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 39
ตารางที่ 4.1	ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี 47
ตารางที่ 4.2	ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี 51
ตารางที่ 4.3	แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร 54
ตารางที่ 4.4	ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 56
ตารางที่ 4.5	ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 59
ตารางที่ 4.6	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน 61
ตารางที่ 4.7	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข 64
ตารางที่ 4.8	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสาร 66
ตารางที่ 4.9	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน 69
ตารางที่ 4.10	สรุปความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร 70
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ 73
ตารางที่ 4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ 74
ตารางที่ 4.13	การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.14	การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข... 77
ตารางที่ 4.15	การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้... 78
ตารางที่ 4.16	การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการ ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน..... 79
ตารางที่ 4.17	สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 80
ตารางที่ 4.18	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร..... 82
ตารางที่ 4.19	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการประชาสัมพันธ์..... 83
ตารางที่ 4.20	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่..... 84
ตารางที่ 4.21	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร 85
ตารางที่ 4.22	ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 86
ตารางที่ 4.23	สรุปปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร..... 88
ตารางที่ 4.24	ข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร... 89

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แผนผังแสดงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร.....	21
ภาพที่ 2.2 แผนผังแสดงแผนผังแสดงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงาน.....	25

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทย มีจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ตั้งแต่ปี 2552 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ประมาณ 7.2 ล้านครัวเรือน ซึ่งเป็นการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรเป็นรายครัวเรือน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติ สำนักงานเกษตรอำเภอแต่ละแห่งได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ เพื่อให้สามารถนำฐานข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในด้านต่าง ๆ สนับสนุนนโยบายของรัฐในการแก้ปัญหาและพัฒนางานภาคการเกษตรของประเทศ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจโดยตลอดมา เนื่องจากในปัจจุบันมีความต้องการใช้ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร เพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายของภาครัฐ เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นที่ต้องการข้อมูลที่มีรายละเอียดที่มากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเกิดประโยชน์สูงสุด (กรมส่งเสริมการเกษตร 2556: 1-2)

จังหวัดสระบุรี ได้เริ่มดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร มาตั้งแต่ ปี 2552 และปรับปรุงข้อมูลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แต่การปรับปรุงข้อมูลแต่ละครั้งที่ผ่านมา ยังดำเนินการไม่ได้ครอบคลุมทุกครัวเรือนในคราวเดียวกัน เนื่องจากยังมีเกษตรกรบางรายไม่มาขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ทำให้ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่มีอยู่อาจไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน ไม่ครบทุกกิจกรรมการเกษตรที่ได้ดำเนินการ ทำให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลเกษตรกรไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากข้อมูลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบล โคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทราบว่า มีปัจจัยในเรื่องใดบ้างที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมากขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น เพื่อจะได้มีฐานข้อมูลเกษตรกรที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรของเกษตรกรตำบล โลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ให้ถูกต้อง เหมาะสม เป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2.5 เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) ระดับการศึกษา
- 3) สถานภาพทางสังคม
- 4) จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

3.1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1) จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน
- 2) ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร
- 3) รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน
- 4) รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน

3.1.3 ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่

- 1) การรับข้อมูลการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
- 2) ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

3.1.4 ปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ได้แก่

- 1) เพศ
- 2) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร
- 3) การประกอบอาชีพ
- 4) กิจกรรมหลักทางการเกษตร
- 5) ลักษณะการถือครอง

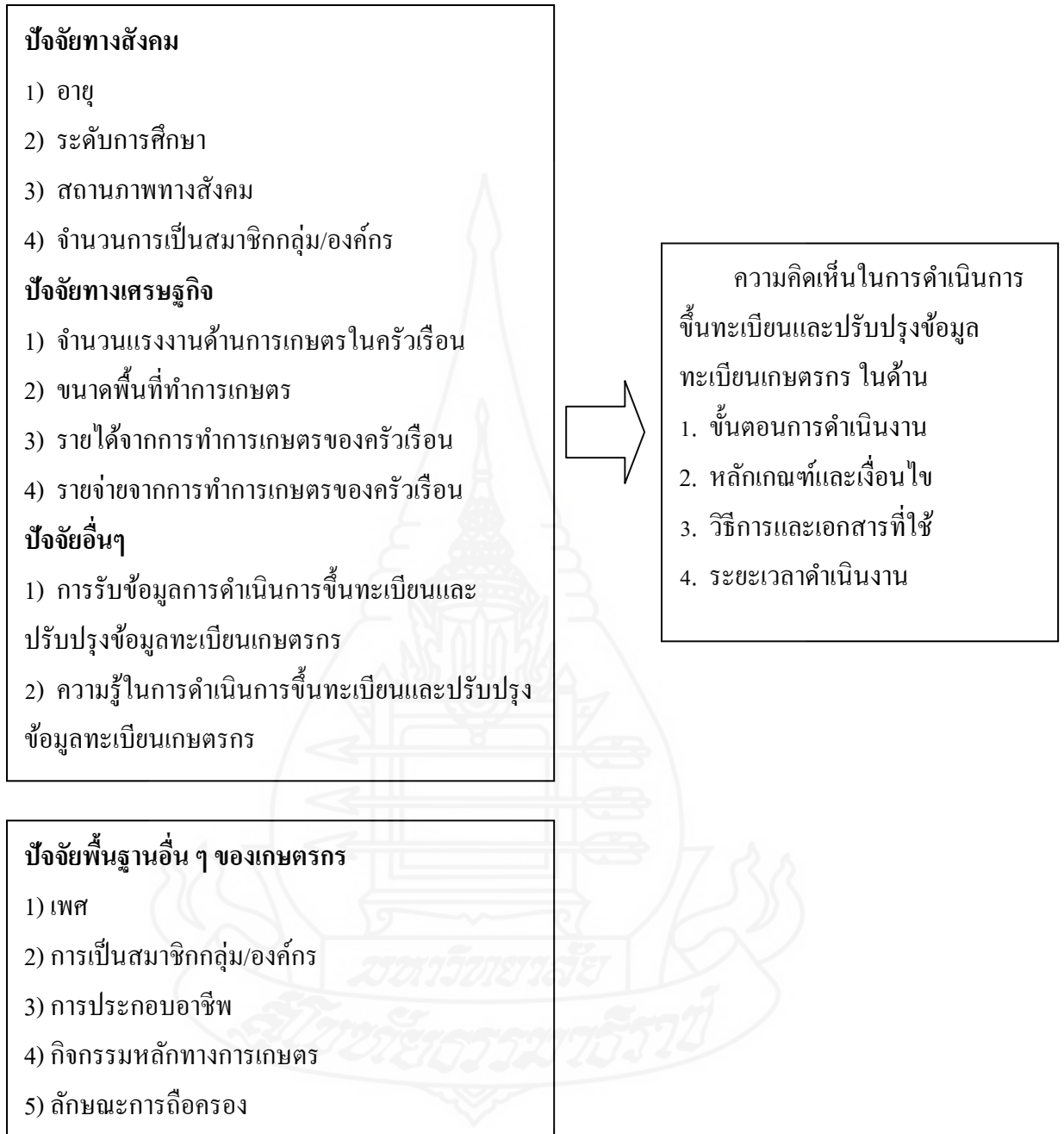
3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 1) ขั้นตอนการดำเนินงาน
- 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข
- 3) วิธีการและเอกสารที่ใช้
- 5) ระยะเวลาดำเนินงาน

ปัจจัยทั้ง 4 กลุ่ม สามารถนำมาพิจารณาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน และปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การรับข้อมูลการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านต่าง ๆ ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรตั้งแต่เดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2556 ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี รวมจำนวน 183 ราย

5.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในเรื่องของ ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร ได้แก่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ลักษณะการถือครอง รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การรับข้อมูลการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ได้แก่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ลักษณะการถือครอง และความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ และด้านระยะเวลาดำเนินงาน

5.3 ขอบเขตเชิงเวลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2557

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง ซึ่งอาจจะเป็นหัวหน้าหรือสมาชิก หรือบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบหรือได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตรของครัวเรือนเกษตร โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว

6.2 แบบ ทบก. หมายถึง แบบคำร้องสำหรับรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

6.3 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การที่เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยใช้แบบ ทบก. ของกรมส่งเสริมการเกษตร

6.4 การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรของเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เพื่อให้ข้อมูลด้านการเกษตรถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

6.5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

6.6 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร หมายถึง ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ และด้านระยะเวลาดำเนินงาน

6.7 ปัจจัยทางสังคม หมายถึง ข้อมูลทางด้านสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

6.8 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพกิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง จำนวนแรงงาน รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน

6.9 ข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกร หมายถึง ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ได้แก่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร และลักษณะการถือครองพื้นที่การเกษตร

6.10 การประกอบกิจกรรมการเกษตร หมายถึง การปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริโภคหรือจำหน่ายหรือใช้งานในฟาร์ม

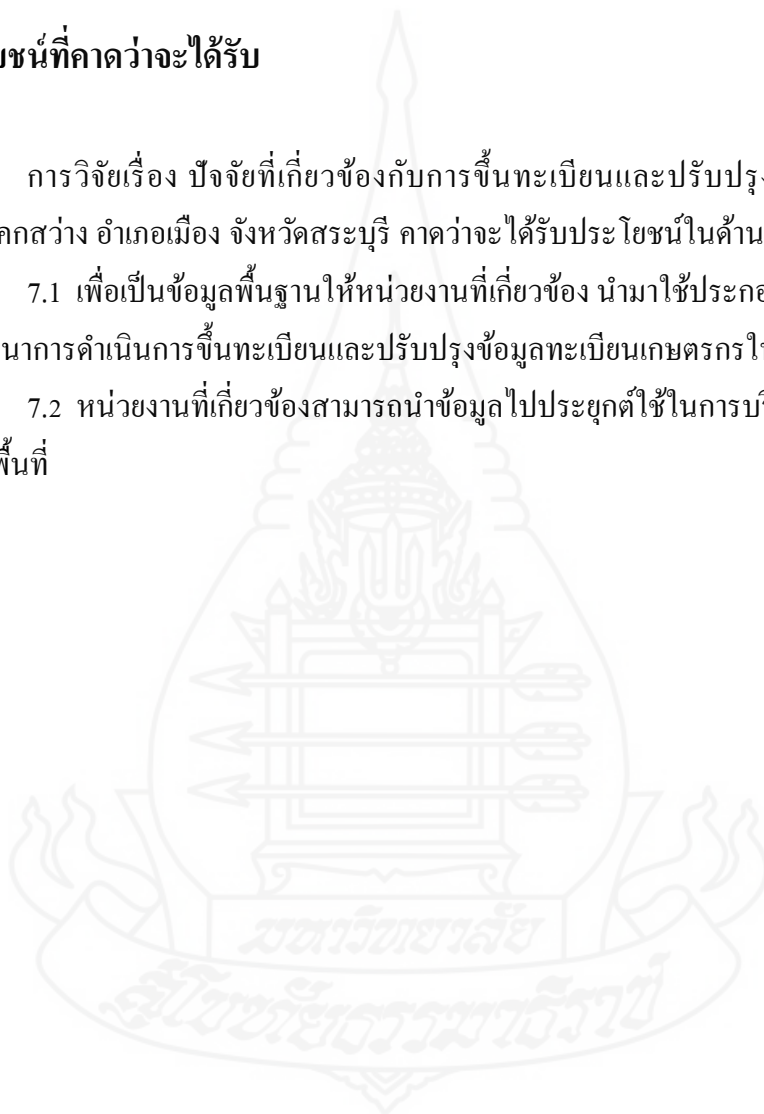
6.11 คร้วเรือน หมายถึง คร้วเรือนที่มีสมาชิกคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนประกอบอาชีพการเกษตร

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

7.1 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาใช้ประกอบเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในครั้งต่อไป

7.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. บริบทเกี่ยวกับตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
3. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
4. การดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520: 3) ได้อธิบายความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงออกทางทัศนคติอย่างหนึ่งแต่เป็นการแสดงทัศนคติที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และพร้อมที่จะมีปฏิกริยาต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องเวทย์ แสงรัตนา (2522: 20) ที่อธิบายความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของความรู้สึกโดยอาศัยการพูดหรือเขียน และมีพื้นฐานจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมและสอดคล้องกับ วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์ (2550: 6-9) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีผลมาจาก ความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ แม้จะมีการแสดงพฤติกรรม หรือคำพูดออกมาหรือไม่ก็ตาม

จะเห็นว่า ความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ดังเช่น ประสาท หลักศิลา (2529: 399) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ภูมิหลังของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทำให้การแสดงออกความคิดเห็นในแต่ละเรื่องแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544: 10) ได้สรุปว่า ทัศนะ (Opinion) หรือ

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ความคิดเห็นที่แสดงออกมาขึ้นอยู่กับค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และธิดา โมสิกรัตน์ (2547:56) อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นของบุคคล โดยเฉพาะ ความคิดเห็นของบุคคลพัฒนามาจาก สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางวัฒนธรรม ความคิดเห็นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติค่านิยม และมักจะแสดงออกโดยมีพื้นฐานจาก ความรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ อารมณ์ เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นกระบวนการแสดงออกอย่างหนึ่งของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยผ่านการแสดงออกทางการพูด การเขียน หรือการปฏิบัติการแสดงออกของแต่ละบุคคลมีผลมาจาก ความรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ชีวิต และสิ่งแวดล้อม อาจจะแสดงความเห็นในเชิงที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ และความคิดเห็นที่แสดงออกไปนั้นอาจจะได้รับการตอบสนองจากบุคคลภายนอกทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อความคิดเห็นที่แสดงออกมาก็ได้ ความคิดเห็นไม่ใช่เรื่องถูกหรือผิด

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

Remmer (1954: 158-159) จำแนกความคิดเห็น ออกเป็น 2 ประการ โดยแบ่งจากลักษณะความเห็นแบบสุดโต่งกับความคิดเห็นที่มีลักษณะกลางๆ Remmer อธิบายไว้ดังนี้

1) **ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (extreme opinion)** เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ โดยมีลักษณะความคิดเห็นแบบสุดขั้วสุดโต่ง แบ่งเป็นความคิดเห็นในทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ความคิดเห็นในทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2) **ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ (cognitive contents)** เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ ความเข้าใจ ไม่สุดโต่งเกินไป เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี เช่น ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

Foster (1992 : 88) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น เกิดจากมูลเหตุ

2 ประการ คือ

1) **ประสบการณ์ (Experiences)** เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความคิดเห็น ไม่ว่าจะจะเป็นประสบการณ์ในรูปแบบใด ไม่ว่าจะ เป็นเป็นประสบการณ์ทางตรง (Directed experiences) ที่ผู้แสดงความเห็นประสบมาโดยตรง เช่น จากการ ได้ฟัง การอ่าน การปฏิบัติ หรือจากการ ได้ยิน ประสบการณ์ทางอ้อม (indirect experiences) เป็นประสบการณ์ที่ผู้แสดงความเห็นไม่ได้สัมผัสมาด้วยตนเอง

2) ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value system and judgment) เนื่องจากค่านิยมและการตัดสินค่านิยมของในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันทำให้ในแต่ละสังคมอาจจะมีทัศนคติหรือความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไปตามค่านิยม และการตัดสินค่านิยม

สรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นเรื่องของการแสดงออกโดยอาศัยความเชื่อ ประสบการณ์ และทัศนคติเป็นสำคัญ โดยสื่อผ่านออกมาในรูปของความคิดเห็นเพื่อตอบสนองความต้องการ การวัดความคิดเห็นจึงเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลที่หรือกลุ่มบุคคลได้ เช่นวิธีการทำประชามติ ดังที่นพมาศ ชีระเวทิน (2542) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่าความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์จะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยที่ได้จัดให้มีการสำรวจประชามติ เพื่อทราบความคิดเห็นสอดคล้องกับความเห็นของ Feldman (1971:53 อ้างในสุชา จันท์เอม: 2527) ระบุว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงออกทางการพูดหรือเขียนการสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ และโครงการพัฒนาใดๆก็ตามจะสามารถบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงได้ โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการนั้นๆซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยนี้ ที่ต้องการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรต่อไป

1.3 ความสำคัญของความคิดเห็น

ชัยอนันต์ สมุทวนิช (2537: 29) กล่าวว่า โครงการพัฒนาใดๆ จะทำให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ให้สาธารณะชนมีส่วนร่วมหรือมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในการเป็นเจ้าของ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือรักษาไว้

สุรัชย์ มีทอง (2545:10-11) อ้างว่า Feldman ได้กล่าวไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการเรียนรู้และทำความเข้าใจความรู้สึกของคนต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยสื่อสารผ่านการพูด การเขียน และการแสดงออก การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆการเรียนรู้แนวความคิดของบุคคลหรือกลุ่มคนจะสามารถทำให้ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างตรงจุดไม่เกิดการต่อต้าน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นสิ่งสำคัญทำให้เข้าใจต่อตัวของผู้ที่แสดงความคิดเห็นว่าเขามีความต้องการอย่างไร มีแนวคิดอย่างไร และสามารถนำความคิดเห็นนั้นไปใช้ในการวางแผน

กำหนดนโยบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหา และจัดการให้ตรงความต้องการของกลุ่มบุคคลได้

1.4 วิธีการวัดความคิดเห็น

นิออน กลิ่นรัตน์ (2525 อ้างถึงใน ลำควน ชันซ้อน: 2544) กล่าวว่า เนื่องจากความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนั้นการวัดความคิดเห็นจึงสามารถใช้วิธีเดียวกันกับการวัดของทัศนคติแต่การค้นหาทัศนคติอันเป็นพฤติกรรมจากภายในนั้นเป็นเรื่องยาก วิธีการวัดความคิดเห็นจึงสามารถกระทำได้โดยการศึกษาพฤติกรรมจากภายนอกของบุคคลแทนวิธีการวัดพฤติกรรมจากภายนอกสามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

1) การรายงานตนเอง (*self-report measures*) เป็นการวัดทัศนคติโดยการให้ผู้ถูกวัดแสดงความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการจะวัด โดยจะทำการวัดเพียง ดี-ไม่ดี สนับสนุน-คัดค้านเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย มาตรการวัดทัศนคติแบบนี้ แบ่งออกได้หลายประเภท ดังนี้

(1) มาตรการวัดของเทอร์สโตน (Thurstone) เป็นการรวบรวม ข้อความ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัด โดยควรมีข้อความที่ใช้วัดมากกว่า 100 ข้อความ แล้วกำหนดลักษณะของการวัดเป็นทางบวกอย่างมาก เป็นกลางและเป็นทางลบอย่างมาก เมื่อได้คำตอบจากการวัดแล้ว จึงนำมาคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อความแล้วเลือกข้อความตามค่ามาตรวัดที่ได้ก็จะเหลือข้อความเพียง 20 ข้อความหรือมากที่สุดก็ไม่เกิน 45 ข้อความ

(2) มาตรการวัดของไลเคิร์ต (Likert type scales) พัฒนามาจากของเทอร์สโตน มีข้อความทั้งเชิงบวกและเชิงลบปะปนกัน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ข้อเสียของมาตรวัดไลเคิร์ตคือ มักจะมีผู้ตอบในช่องว่าไม่มีความเห็น จึงปรับเปลี่ยนจาก ตัวเลือกไม่มีความเห็นเป็นเห็นด้วยเพียงเล็กน้อยและไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อยแทน

ลิน พันธุ์พินิจ (2544 : 176 - 177) ได้อธิบายเกี่ยวกับ Arbitrary Weighting Method หรือค่ามาตรฐานสำหรับการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544: 122) มีความเห็นว่า วิธีการวัดทัศนคติในงานวิจัย นิยมนำวิธีการวัดทัศนคติของนักวิชาการสำคัญๆ มาใช้ในการวัด เช่น

1) ลิเคิทสเกล (Likert Scale) แบ่งการวัดทัศนคติเป็น 5 ระดับ คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้ 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1

0 -1 -2 ตามลำดับ แล้วแต่ว่าเป็นคำถามประเภทใด เชิงบวกหรือเชิงลบวิธีการนี้ได้รับความนิยมอย่างสูงเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายไม่ซับซ้อน

2) เทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดเป็นปริมาตร แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน โดยให้นำหนักคะแนนในแต่ละช่วงเท่ากันเช่น 1 2 3 4 5 เป็นต้น

3) กัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สามารถจัดทัศนคติสูง – ต่ำ ทำการเปรียบเทียบกันระหว่างอันดับสูงสุดและอันดับต่ำสุด ทำให้ทราบถึงแบบแผนคำตอบของผู้ให้ความคิดเห็น ว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในคำถามข้อใดบ้าง

ปัญญา พันธุ์ศรีศักดิ์ (2541: 11) อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นลักษณะของแต่ละบุคคล การวัดจึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ ประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ จึงสามารถแบ่งการวัดความคิดเห็นได้ดังนี้

1) การฉายภาพ (projective technique) เป็นการวัดความคิดเห็นโดยการสร้างจินตนาการจากภาพเพื่อกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมาและสามารถหาคำตอบจากความคิดเห็นนั้นได้

2) การสัมภาษณ์ (interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ขยายครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

3) การส่งแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าวิธีอื่น โดยการส่งแบบสอบถามแล้วกลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นกลับมา แต่วิธีการนี้มีข้อเสียคือผู้แสดงความคิดเห็นจะต้องอ่านและเขียนหนังสือได้

4) การให้เล่าความรู้สึก (self report) การวัดความคิดเห็นวิธีการนี้จะคล้ายคลึงกับการสัมภาษณ์ แต่การวัดโดยให้เล่าความรู้สึกจะทำโดยให้ผู้ออกความคิดเห็นได้แสดงออกโดยการเล่ามากกว่าการถูกตั้งคำถามโดยการสัมภาษณ์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการสำรวจความคิดเห็นเป็นวิธีการประเมินความรู้สึกของผู้แสดงความคิดเห็น โดยวัดจากการที่ผู้ถูกประเมินแสดงออกผ่านการแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน สิ่งที่ผู้แสดงความคิดเห็นแสดงออกมาโดยผ่านขั้นตอนของการคิด ไตร่ตรอง จากประสบการณ์ชีวิต ความเชื่อและทัศนคติ รวมถึงความรู้ และสภาพแวดล้อม สำหรับงานวิจัยขั้นนี้แบ่งการกำหนดระดับความคิดเห็นไว้เป็น 2 ส่วนคือในส่วนของการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรแบ่งการกำหนดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุดและในส่วนของ ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแบ่ง การกำหนดระดับความ

คิดเห็น 6 ระดับ คือ 5 = มีปัญหามากที่สุด 4 = มีปัญหามาก 3 = มีปัญหาปานกลาง 2 = มีปัญหาน้อย
1 = มีปัญหาน้อยที่สุด 0 = ไม่มีปัญหา

2.บริบทเกี่ยวกับตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกสว่างอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (2556: 5-15) ได้สรุปข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจ สังคมของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง สระบุรี จังหวัดสระบุรี ไว้ดังนี้

2.1 ข้อมูลทางกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลโคกสว่างตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสระบุรี ห่างจากตัวจังหวัดสระบุรี ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลโคกสว่างถึงหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง และถนนลูกรังพื้นที่ทั้งหมดของตำบลโคกสว่าง มีพื้นที่รวม 11.63 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,269ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลนาโง้ง และเทศบาลเมืองสระบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองยาว อำเภอเมืองสระบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เทศบาลเมืองสระบุรี และตำบลปากข้าวสาร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองโน อำเภอเมืองสระบุรี

แบ่งการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านโคกสว่าง

หมู่ที่ 2 บ้านหนองปรือ

หมู่ที่ 3 บ้านหนองตาไทย

หมู่ที่ 4 บ้านหนองหลอด

หมู่ที่ 5 บ้านหัวถนน

หมู่ที่ 6 บ้านสันมะพลับ

หมู่ที่ 7 บ้านหนองปรือ

หมู่ที่ 8 บ้านถนนเหล็ก

หมู่ที่ 9 บ้านป้อกแป็ก

หมู่ที่ 10 บ้านโคกสว่าง

หมู่ที่ 11 บ้านเขาดิน

2.2 ข้อมูลทางกายภาพ

ด้านพืช

พันธุ์พืชที่ปลูก/ พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

พันธุ์พืชเศรษฐกิจที่ปลูก ได้แก่ ข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 1 กข31
พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจที่เลี้ยง ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ชน

พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์พื้นเมือง

พันธุ์พืชพื้นเมือง ได้แก่ ผักพื้นบ้านต่างๆ เช่น ชะอม ผักบุ้ง ตะไคร้

ผักกินใบ พืชสมุนไพร

พันธุ์สัตว์พื้นเมือง ได้แก่ ไก่ชน ปลานิล

ด้านปศุสัตว์/ประมง

เกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี จะนิยมเลี้ยงไก่พื้นเมือง ปลานิล เพื่อเป็นอาหารบริโภคในครัวเรือนและเป็นรายได้เสริมและที่เลี้ยงเพื่อการค้า ได้แก่ ไก่ชน ปลาชุกอูย

การใช้ที่ดิน

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลโคกสว่างมีพื้นที่รวม 11.63ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,269ไร่

1. พื้นที่ทำการเกษตร	4,078	ไร่
- พื้นที่นา	3,830	ไร่
- พื้นที่สวน	108	ไร่
- พืชผัก/พืชไร่	115	ไร่
2. ที่สาธารณะ	5	ไร่
3. ที่อยู่อาศัย	2,010	ไร่
4. พื้นที่อื่นๆ	1,176	ไร่

ตารางที่ 2.1 พื้นที่การเกษตรของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

หมู่ที่	พื้นที่การเกษตร (ไร่)			
	พื้นที่การเกษตร	นาข้าว	พืชผัก / พืชไร่	พืชสวน
1	98.5	95	1.5	2
2	384.25	360	6	18
3	401.25	382	1	18
4	437.25	416	-	18
5	436.75	409	9.75	15
6	87	71	8.75	6.25
7	364	339	9	10
8	575.25	487	76	6.25
9	793.5	779	2	10
10	242	236	-	3.25
11	258.25	256	1	1.25
รวม	4,078.00	3,830	115	108

ที่มา: ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกสว่างอำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี

ระบบการผลิตทางการเกษตร

ระบบการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลโคกสว่างมีระบบการผลิตพืช และสัตว์ ดังนี้

1. การผลิตเพื่อยังชีพ ได้แก่ การปลูกข้าว การเลี้ยงไก่ เป็ด ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล
2. การผลิตเพื่อการค้า ได้แก่ การปลูกข้าว การเลี้ยงไก่ ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล

ตารางที่ 2.2 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ของตำบลโคกสว่าง
อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิต	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
- ใช้น้ำปี	←	→			←	→						→
- ใช้น้ำปราง	←				→						←	→
- ไม้ผล	←											→
- พืชผัก	←											→
- ปศุสัตว์	←											→

ที่มา : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกสว่างอำเภอเมืองจังหวัดสระบุรี

2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ขนาดการถือครองที่ดิน

เกษตรกรในตำบลโคกสว่าง จะมีการถือครองที่ดิน ในการประกอบอาชีพ
การเกษตร

สิทธิในที่ดินทำกิน

เกษตรกรในตำบลโคกสว่าง ส่วนใหญ่จะมีเอกสารสิทธิในการครอบครองที่ดิน
เป็นโฉนดที่ดิน และมีบางส่วนเป็นเกษตรกรที่ต้องเช่าที่ดินในการทำกิน

แรงงาน

- แรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 2 – 3 คน/ครัวเรือน
- ค่าจ้างแรงงานวันละ 200 – 300 บาท/วัน/คน

รายได้ภาคการเกษตร

- รายได้ของเกษตรกรเฉลี่ยประมาณ 70,000 บาท/ครัวเรือน/ปี

รายได้นอกภาคการเกษตร

- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ยประมาณ 120,000บาท/ครัวเรือน/ปี

รายจ่ายของครัวเรือน

- ส่วนใหญ่จะเป็นด้านการลงทุนเพื่อการเกษตร และรายจ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 50,000 บาท/ปี

3. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2552 ก: 1-7) ได้สรุปไว้ในคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552 ว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรตามมาตรการต่างๆ ของภาครัฐนั้นจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือนที่มีความถูกต้องสมบูรณ์และมีการปรับปรุงให้ข้อมูลทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้ง่ายต่อกำหนดนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ ทั้งนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรและให้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2552 ก: 1-7) ระบุว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 วัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐในการพัฒนางานด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายครัวเรือนที่สมบูรณ์ ถูกต้อง และข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ตามการเปลี่ยนแปลงการผลิตของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกันดำเนินงานปรับปรุงข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง เป็นปัจจุบันพร้อมสำหรับใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นชอบให้ดำเนินงานโครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมชุมชน ปีงบประมาณ 2552 โดยจัดจ้างผู้ว่างงานและผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ เป็นเจ้าหน้าที่ร่วมในการดำเนินงานสำรวจและปรับปรุงข้อมูลกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นเวลา 3 เดือน ในระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน 2552 ซึ่งภายหลังการดำเนินงานเสร็จสมบูรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายครัวเรือนที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัจจุบันความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายของภาครัฐ เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตร จำเป็นต้องมีข้อมูลที่มีรายละเอียดมากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง และนำข้อมูลไปใช้ได้หลากหลาย ฐานข้อมูลเกษตรกรที่มีอยู่ยังไม่มีความละเอียดเพียงพอ จึงต้องมีการจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรขึ้นใหม่ เพื่อสนับสนุนนโยบาย การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ ของภาครัฐ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 1-2) ได้สรุปเกี่ยวกับการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรเป็นรายครัวเรือน สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติ ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านพืชกับหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยเริ่มดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาตั้งแต่ปี 2552 และปรับปรุงข้อมูลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน นั้น

การดำเนินงานรับขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ ได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อนำฐานข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในมิติต่าง ๆ และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานภาคการเกษตรของประเทศ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลดังกล่าวแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจ โดยตลอดมา แต่เนื่องจากปัจจุบันความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามนโยบายของภาครัฐ เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น ตลอดจนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ปัจจุบัน จำเป็นต้องการข้อมูลที่มีรายละเอียดที่มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปว่าการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นการรวบรวมข้อมูลเกษตรกร โดยมีความมุ่งหมายที่จะได้ข้อมูลเกษตรกรที่สมบูรณ์ครบถ้วน ตรงกับความเป็นจริง เพื่อนำใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมทั้งในภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจ จากเหตุผลดังกล่าวการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เนื่องจากภาครัฐสามารถนำข้อมูลเกษตรกรมาประมวลผลและวางแผนนโยบายการนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แน่ใจว่าความถูกต้องของข้อมูลเกษตรกรเป็นเรื่องที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้สามารถจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลงได้ ทั้งนี้ได้ปรับปรุงกระบวนการ/วิธีการจัดเก็บ ตลอดจนการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนในสังคมและเพื่อการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่หน่วยงาน และเกษตรกรต่อไป

แม้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจะไม่ได้เป็นตัวเร่งให้เกิดผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้นของเกษตรกรโดยตรง แต่ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลับเป็นส่วนเสริมที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของภาครัฐ ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตร สามารถนำ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมมาใช้วิเคราะห์กำหนดนโยบาย การดำเนินงานตามนโยบายและและมาตรการ แก้ไขปัญหาของภาครัฐ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลดังกล่าวแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรที่สนใจ ซึ่งในการพัฒนางานด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องมีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายครัวเรือนที่สมบูรณ์ ถูกต้อง และข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ดังนั้นความถูกต้องของข้อมูล การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และนับเป็นกลไกที่สำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปัญหา ภาคเกษตรกรรมของประเทศ

4. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้เป็นปัจจุบันง่ายต่อการนำฐานข้อมูลไปใช้นั้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรจะได้ข้อมูลครบถ้วนถูกต้องจึงต้องอาศัยทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคอยให้คำแนะนำแก่เกษตรกรและเกษตรกรเองก็ต้องให้ข้อมูลตามความเป็นจริง และถูกต้องครบถ้วน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรครั้งแรกใน ปีพ.ศ.2552 และศูนย์สารสนเทศได้ทำการปรับปรุง ขั้นตอน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการต่างๆ เรื่อยมา จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2556ศูนย์สารสนเทศได้ปรับปรุงคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรายแปลงขึ้นใหม่ซึ่งถือว่าเป็นฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ล่าสุด ซึ่งคู่มือฉบับดังกล่าว มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนใหม่สรุปได้ดังนี้

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 6-7)ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรประจำปี พ.ศ.2556 ไว้ดังนี้

4.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

- 1) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลักหรือรองก็ได้
- 2) ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ในการพิจารณาว่าครัวเรือนใดขอขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อนหรือไม่ เจ้าหน้าที่จะต้องชี้แจงรายละเอียดให้เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนรับทราบ ตามนิยามที่กำหนด

3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนจะขอขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยใดอย่างหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขดังนี้ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน สำหรับเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยใดอย่างหนึ่ง แต่หากเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรให้ติดต่อเขียนคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอเปลี่ยนสถานที่ขึ้นทะเบียนแต่สถานที่นั้นต้องเป็นที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลง

4) ผู้ขอขึ้นทะเบียน จะต้องแสดงเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ดังนี้

- ก. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอขึ้นทะเบียน (ตัวจริง)
- ข. ทะเบียนบ้านของผู้ขอขึ้นทะเบียนที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน (ตัวจริง)
- ค. สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน (รับรองสำเนา)
- ง. หนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน)/อื่น ๆ (ถ้ามี)

5) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย

6) ผู้ขอขึ้นทะเบียนมีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง) รับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน กำหนดให้ระบุตำแหน่งกรณีพยานเป็นผู้นำชุมชน

แผนผังแสดงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกร (ประกอบกิจกรรมทางการเกษตร)

- ต้องประกอบอาชีพเกษตร เป็นอาชีพหลักหรือรองก็ได้
- เกษตรกรหรือตัวแทน ๑ คน กรอกใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียน (กรณีแทนให้แนบหนังสือมอบอำนาจ) ลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเอง ตามความเป็นจริง

ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงตามที่ตั้งแปลงที่ดินอย่างใดอย่าง

- บัตรประจำตัวประชาชน ตัวจริง(ของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน) และทะเบียนบ้านของผู้ขึ้นทะเบียนตัวจริงและที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน /สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน (รับรองสำเนา) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในสิทธิการถือครองที่ดินของบุคคลอื่น (รับรองสำเนา) (กรณีเช่า) และ หนังสือมอบอำนาจกรณีมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทน (กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาแทน)

แปลงที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิการถือครองที่ดินหรือมีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองเป็นพยาน เช่นกัน

ภาพที่ 2.1 แผนผังแสดงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ที่มา:คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร(จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง)
กรมส่งเสริมการเกษตร

4.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 3-4) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไว้ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
2) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย พิมพ์ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร แบ่งใบคำร้องออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

(1) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก(ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง) (ทพศ.) แล้ว และซึ่งมีข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

(2) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วจากระบบโปรแกรมจะมีข้อมูลในใบคำร้อง 2 ส่วน ได้แก่

- ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น
- ข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลง จาก ทพศ.ปี 2555/56 หรือการขึ้นทะเบียน ทพศ. ครั้งล่าสุดของเกษตรกรรายนั้น ๆ

(3) เกษตรกรตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงจากที่เคยขึ้นทะเบียน ทพศ. กรณีที่มีการทำกิจกรรมการเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม

(4) เกษตรกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ หากไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน

(5) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้ขอรับผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบมาย เป็นต้น

(6) เกษตรอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

(7) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบ

โปรแกรม

3) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร(ทบก.) แล้วแต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การเกษตรเป็นรายแปลง

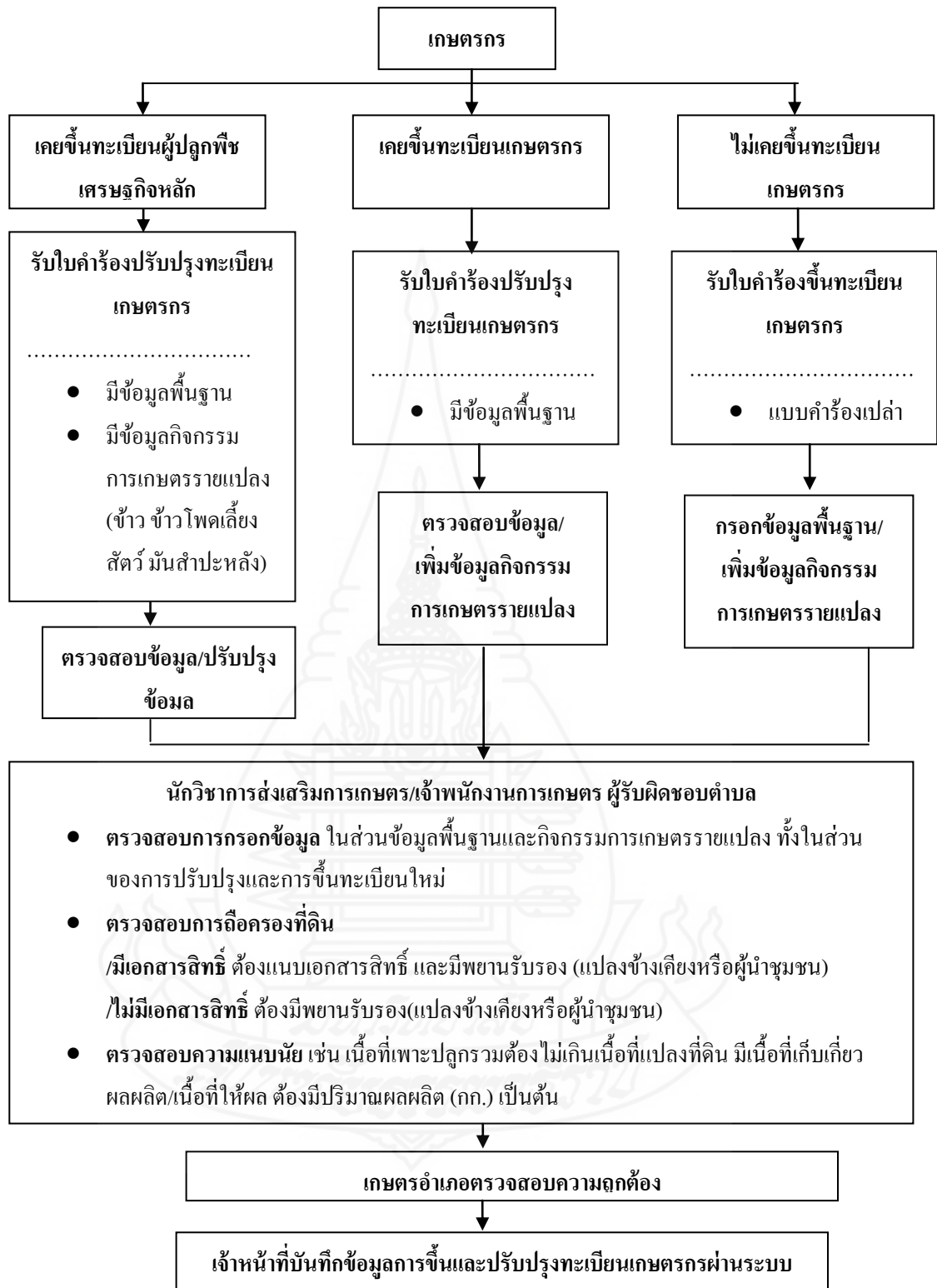
- (1) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วจากระบบโปรแกรมซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น
- (2) เกษตรกรตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน ปรับปรุงข้อมูลกรณีข้อมูลผิดพลาด หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง
- (3) เกษตรกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ หากไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน
- (4) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้ชอบผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบยื่น เป็นต้น
- (5) เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล
- (6) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

4) เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียน

- (1) เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งเป็นใบคำร้องแบบฟอร์มเปล่า จากระบบโปรแกรมหรือจากใบคำร้องที่มีการจัดทำไว้
- (2) เกษตรกรกรอกข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง
- (3) เกษตรกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ หากไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน
- (4) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้ชอบผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบยื่น เป็นต้น
- (5) เกษตรอำเภอดูแลตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล
- (6) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

5) การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกรรับทราบถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียน และการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง เช่น หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้น ๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ เช่น โครงการรับจำนำผลิตทางการเกษตร เป็นต้น และหากไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจะมีในหลายรูปแบบ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 แผนผังแสดงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงาน

ที่มา: คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง)

กรมส่งเสริมการเกษตร

4.3 วิธีการ และเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 7-8) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรประจำปี พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

1) ผู้ขึ้นทะเบียนแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

2) ผู้ขึ้นทะเบียนต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากผู้ขึ้นทะเบียนมีเจตนากรอกรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย

3) การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ดังนี้

(1) ลงชื่อ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน

(2) ลงชื่อ พยาน(เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน)

4) ผู้ขึ้นทะเบียนยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ (เกษตรอำเภอ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/เจ้าพนักงานการเกษตร หรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งเอกสารตัวจริงและสำเนาเอกสาร ดังนี้

(1) ประจำตัวประชาชนของผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน (ตัวจริง) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่

(2) ทะเบียนบ้านที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน (ตัวจริง) และ

(3) สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน (รับรองสำเนา

(กรณีมีเอกสารสิทธิ์)

(4) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในสิทธิการถือครองที่ดินของบุคคลอื่น (รับรองสำเนา) (กรณีเช่า)

(5) หนังสือมอบอำนาจกรณีมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทน (กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาแทน)

(6) อื่น ๆ (ถ้ามี)

เจ้าหน้าที่ คำนึงเอกสาร 4.1 และ 4.2 แก่เกษตรกรเมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้วและเก็บสำเนา 4.3, 4.4, 4.5

4.4 การกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง และเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

แบบคำร้องและเอกสารที่ใช้ประกอบในการขึ้นทะเบียนถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 14-23) ระบุว่า

การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง มีขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลที่จัดเก็บ ซึ่งขั้นตอนและวิธีการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) นับเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก ข้อมูลที่จะได้มา เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลจะมีคุณภาพใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นกับการกรอกข้อมูลอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของประเด็นคำถามต่างๆ แนวปฏิบัติที่กำหนดไว้คือ การกำหนดจุดนัดหมายรับขึ้นทะเบียน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและใช้เวลาน้อยลง ทั้งนี้เจ้าหน้าที่สามารถเป็นผู้กรอกข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกร ซึ่งในแต่ละประเด็นคำถามของข้อมูลนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ทุกระดับจึงต้องศึกษาวิธีการกรอกข้อมูลให้เข้าใจชัดเจนก่อนปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 14-23) ได้แสดงถึงการกรอกข้อมูลในแบบคำร้องอันเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการ และเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรการขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ในคู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรปี พ.ศ.2556 ไว้อย่างละเอียดแล้ว

4.5 บทบาทของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน

เนื่องจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของกลไกรัฐในการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมเป็นปัจจัยสำคัญอีกอันหนึ่งซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลของเกษตรกรโดยตรงจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรเช่นกัน กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 1-2) ได้กล่าวถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรนับเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่สามารถทำให้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความถูกต้องสมบูรณ์ โดยเจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัยให้แก่เกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียน ทำให้เกษตรกรตอบคำถามได้ถูกต้องครบถ้วนตรงกับความเป็นจริง ดังนั้นการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรม

การเกษตรเป็นรายแปลงจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ให้ชัดเจน ซึ่งกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

4.5.1 กรมส่งเสริมการเกษตร

- 1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวม ให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- 2) อนุมัติและเห็นชอบหลักการในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง
- 3) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน

4.5.2 ศูนย์สารสนเทศ

- 1) จัดเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นในการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง
- 2) กำหนดแผน ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ ตลอดจนงบประมาณ ในการดำเนินการ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ
- 3) พัฒนาเครื่องมือในการปฏิบัติงาน
 - (1) ปรับปรุงแบบคำร้องในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง (แบบ ทบก.)
 - (2) พัฒนาระบบโปรแกรมฯ การบันทึกประมวลผลข้อมูล ตลอดจนการออกแบบรายงาน (Report) เพื่อการตรวจสอบและใช้ประโยชน์ข้อมูล
 - (3) จัดทำคู่มือการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของกลุ่มการขึ้นทะเบียน และคู่มือการใช้งานระบบโปรแกรมฯ
- 4) ชี้แจง ขั้นตอน/วิธีการ ในแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่รับรู้ถึงความสำคัญของการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกร ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ
- 5) กำกับ/ดูแล ให้คำปรึกษา แก่เจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ทั้งเรื่องหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง ทบก. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรม และการนำไปใช้ประโยชน์
- 6) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน
- 7) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.3 สำนักส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรเขต

- 1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในภาพรวมระดับเขตให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- 2) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง
- 3) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับภาพรวมของเขตที่รับผิดชอบ
- 4) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.4 สำนักงานเกษตรจังหวัด

- 1) จัดตั้งคณะทำงานในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานในระดับจังหวัดให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- 2) ชี้แจง ขั้นตอน/วิธีการ หลักเกณฑ์ ในแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ
- 3) บริหารจัดการการดำเนินงานการดำเนินงาน ในระดับจังหวัด และวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด
- 4) กำกับ/ดูแล ให้คำปรึกษา แก่เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ ทั้งเรื่องหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง ทบก. การบันทึกข้อมูลผ่านระบบโปรแกรม และการนำไปใช้ประโยชน์
- 5) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง
- 6) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับภาพรวมระดับจังหวัด เสนอสักส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรเขตของเขตที่รับผิดชอบ และกรมฯ
- 7) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5.5 สำนักงานเกษตรอำเภอ

- 1) ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง
- 2) จัดทำแผนปฏิบัติงาน
- 3) ควบคุม กำกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่

4) รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจําแนกกิจกรรมการเกษตร
เป็นรายแปลง

5) ตรวจสอบแนบนำของข้อมูล ในประเด็น

(1) ความครบถ้วน เจ้าหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลให้ครบทุกช่องและ
ทุกข้อถามที่เกษตรกรตอบทุกข้อ โดยเฉพาะช่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้ใส่เลขรหัสเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้น
ทะเบียนต้องกรอกให้ครบถ้วนและถูกต้องในภาคสนาม

(2) ความชัดเจน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล เจ้าหน้าที่
จะต้องเขียนข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ชัดเจนหลีกเลี่ยงการเขียนตัวเลขที่สื่อความหมายแตกต่างกัน
ได้ เช่น

ระหว่างเลข	1	และ	7
	3	และ	8
	6	และ	0
	9	และ	4

(3) ความถูกต้อง การตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของข้อมูล
เป็นส่วนที่สำคัญ เจ้าหน้าที่จะต้องดูความแนบนำในแต่ละข้อถามว่ามีความเป็นไปได้มากน้อย
เพียงใด

6) บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ

7) รายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้าการ
ดำเนินงานในระดับระดับอำเภอ เสนอสำนักงานเกษตรจังหวัด

8) อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 8) กำหนดให้เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้ตามวัน เวลาราชการ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่มีชื่ออยู่ในทะเบียน
บ้านตามภูมิลำเนา หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงที่ดินที่มีกิจกรรมการเกษตร (โดยมี
เงื่อนไขดังนี้ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุง
ข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน สำหรับเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือก
ขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้ง
แปลงที่ดินทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้ อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง แต่หากเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม
หรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรให้ติดต่อเขียนคำร้อง ณ
สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอเปลี่ยนสถานที่ขึ้นทะเบียนแต่สถานที่นั้นต้องเป็นที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

หรือที่ดัดแปลง) ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 ถึง เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) และหลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอ ดังกล่าวข้างต้นได้ในวันและเวลาราชการ

4.7 ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้กำหนดนโยบาย แก้ปัญหา ในภาคการเกษตรของประเทศ สามารถจำแนกประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการปรับปรุงเกษตรกรในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

4.7.1 ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ถือเป็นประโยชน์ที่ได้รับโดยตรงจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทำให้สามารถทราบถึง ข้อมูลทั่วไปของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลภายในครัวเรือนของเกษตรกร ข้อมูลที่ดินทำกิน ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจ ฯลฯ ซึ่งทำให้รัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ วางแผน และแก้ปัญหาให้เกษตรกรได้ ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2552ข :1-2) ได้จำแนก ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานได้ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อภาครัฐ

(1) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และการจัดการด้านการผลิต การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปัจจัย การผลิต การตลาด และราคาสินค้าเกษตร

(2) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูลมาจำแนกเกษตรกรเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(3) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูล ในการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามมาตรการ โครงการ

2) ประโยชน์ต่อเกษตรกร

(1) เกษตรกรจะได้รับความสะดวกในการรับบริการจากภาครัฐ

(2) เกษตรกรสามารถใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่บรรจุข้อมูลของตนเอง เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ราชการกำหนด

(3) การวางแผนของภาครัฐมีความถูกต้องและเหมาะสม จากการใช้ฐานข้อมูลตามโครงการที่มีข้อมูลทันสมัยเป็นปัจจุบัน อันเป็นผลให้ปัญหาเรื่องความแปรปรวนของราคาสินค้าเกษตรน้อยลงส่งผลดีต่อเกษตรกร

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยต่าง ๆ มีผลการวิจัย ดังนี้

5.1 ปัจจัยทางสังคม

5.1.1 เพศ

รัชณี นิลละออ (2554:81-82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2554 /55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก และสุภาวดี พรหมมา (2554:40) ศึกษาความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทองพบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง แตกต่างกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี(2555:72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา ประสาน พูลเวช (2550: 31) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดประทุมธานี และศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:56) ศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาจเป็นผลมาจากเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหัวหน้าครัวเรือน

5.1.2 อายุ

รัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีอายุเฉลี่ย 51.10 ปี ใกล้เคียงกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี ใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50 และใกล้เคียงกับศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:56) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 49 ปี

5.1.3 ระดับการศึกษา

รัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) งามฉวี จันทพา (2552:41) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง และ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:57) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับ

ประถมศึกษาใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5.1.4 สถานภาพทางสังคม

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคมสอดคล้องกับสุภาวดี พรหมมา (2554:41) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคมและใกล้เคียงกับรัชณี นิลละอ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการกว่าครึ่งหนึ่งไม่มีสถานภาพทางสังคม

5.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกหรือกลุ่มลูกค้านานาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:83) และรัชณี นิลละอ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และเกษตรกรมากกว่าสามในสี่ เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้านานาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) ใกล้เคียงกับ สุภาวดี พรหมมา (2554:41) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ช.ก.ส)

5.1.6 จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่ามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำการเกษตรเฉลี่ย 2.54 คนต่อครัวเรือน ใกล้เคียงกับสุภาวดี พรหมมา (2554: 44) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน และเฉลี่ย 2.42 คน ใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:83) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานปลูกข้าว 2 คน ใกล้เคียงกับรัชณี นิลละอ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน เฉลี่ย 2.73 คน

5.1.7 การประกอบอาชีพ

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง สอดคล้องกับ สุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า พบว่า เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง

5.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

5.2.1 กิจกรรมหลักทางการเกษตร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่ทำการเกษตร โดยใช้พื้นที่ในปลูกข้าวมากที่สุด แตกต่างกับรัชณี นิลละอ (2554:81-82) พบว่า

เกษตรกรมีอาชีพหลักทำสวนปาล์มน้ำมัน มากกว่าสามในสี่มีอาชีพรองทำนา อาจจะเป็นเพราะความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์

5.2.2 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 37.61 ไร่ใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่ แต่แตกต่างกับรัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่าเกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ถือครองของตนเองเฉลี่ย 20.29 ไร่

5.2.3 ลักษณะการถือครอง

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 37.61 ไร่สอดคล้องกับรัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่การเกษตรเป็นของตัวเองสอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งมีพื้นที่เป็นของตนเอง สอดคล้องกับสุภชัย ลิขิตรณรงค์ (2555: 56-57) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง

5.2.4 รายได้ของครัวเรือน

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรมีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 225,235.04 บาทต่อปีใกล้เคียงกับรัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่าเกษตรกรมีรายได้ของครัวเรือน เฉลี่ย 193,519.57 บาทใกล้เคียงกับสุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 238,478 บาท/ปีแตกต่างกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม มีรายได้จากการขายข้าวเฉลี่ย 381,601.97 บาท/ปี

5.2.5 รายจ่ายของครัวเรือน

รัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีรายจ่ายจากภาคการเกษตร รายจ่าย เฉลี่ย 111,912.36 บาทแตกต่างกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกร มีรายจ่ายจากการปลูกข้าวเฉลี่ย 180,039.47 บาท/ปี

5.3 ปัจจัยอื่นๆ

5.3.1 การรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบลสอดคล้องกับสุภาวดี พรหมมา (2554:46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด ใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง

ทองดี (2555:81) พบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

5.3.2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:73-75) พบว่าเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมาเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 3) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และ 4) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 20 คำถาม พบว่า

1) เกษตรกรตอบถูกจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะได้รับสมุดทะเบียนเกษตรกร สมุดทะเบียนเกษตรกรทำให้รู้ข้อมูลการเกษตรของตนเองที่ได้แจ้งไว้กับภาครัฐ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก 01 และผู้ทำการเกษตรมีหน้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในช่วงเวลาที่จัดเก็บข้อมูลเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2555 จังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินงานจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อมอบให้เกษตรกร และมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงความเป็นมาและประโยชน์ของสมุดทะเบียนเกษตรกร รวมไปถึงให้เกษตรกรเรียนรู้วิธีการขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยกรอกแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรเรียกว่า แบบ ทบก 01 ดังนั้นสามารถบ่งชี้ได้ว่า การให้ความรู้แก่เกษตรกรและการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงจะสามารถช่วยให้เกษตรกรเข้าใจถึงวิธีการของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น

2) เกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อประสบภัยพิบัติจะได้รับการช่วยเหลือทันที ทั้งนี้เนื่องการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่มุ่งเน้นสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรความสนใจมาแจ้งข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ซึ่งให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนแก่เกษตรกรอาจทำให้เกษตรกรเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

(2) เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียน เนื่องจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรนั้นในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีการรับรองจากพยานหรือผู้นำชุมชน หากข้อมูลการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรไม่ได้รับการรับรองจากพยาน เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติว่าใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรยังไม่สมบูรณ์แต่จะรับแบบคำร้องของเกษตรกรไว้เพื่อประสานพยานให้มารับรองข้อมูลให้ แต่กลุ่มตัวอย่างอาจมีความเข้าใจว่า เจ้าหน้าที่ไม่รับขึ้นทะเบียนหากไม่มีผู้นำชุมชนเป็นพยานในวันขอขึ้นทะเบียนซึ่งชี้ให้เห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ไม่อธิบาย

ให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเข้าใจทำให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรอกแบบคำร้อง (ทบก.01) ตามคำชี้แนะของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะเป็นสอบถามเกษตรกรกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงและจะอ่านทวนให้เกษตรกรทราบอีกครั้งว่าข้อมูลที่ทำการแจ้งนั้นถูกต้องหรือไม่ อาจจะทำให้เกษตรกรเข้าใจผิดว่าการให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นการให้ข้อมูลตามคำชี้แนะของเจ้าหน้าที่

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นต่างๆ ที่สามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดในงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ที่มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงปัจจัยในด้านต่าง ๆ ของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น

- ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพ

- ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน

- ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สภาพพื้นฐาน ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตั้งแต่เดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2556 ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี รวมจำนวน 186 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการคัดเลือกจากประชากรที่เป็นเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตั้งแต่เดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2556 ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973: 725-727) โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.01 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ราย)

N = จำนวนหน่วยประชากร (ราย)

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{186}{1 + (186 \times (0.01)^2)} = 182.60 \text{ ราย}$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ จำนวน 183 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.37 ของประชากรทั้งหมด

ประชากรที่ศึกษาในตำบลโคกสว่างมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน กำหนดจำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละหมู่บ้าน โดยเทียบบัญญัติไตรยางค์จากสูตร ดังนี้

$$n_1 = \frac{n \times N_1}{N}$$

เมื่อ N = ประชากรทั้งหมด

N_1 = กลุ่มประชากรแต่ละหมู่บ้าน

n = กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

n_1 = ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล

แนวทางการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาของแต่ละหมู่บ้าน โดยขอยกตัวอย่างการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างของประชากร หมู่ที่ 1 ซึ่งมีประชากรจำนวน 7 ราย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาของหมู่ที่ 1

$$= \frac{183 \times 7}{186} = 6.8 \text{ ดังนั้นเท่ากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 ราย}$$

สำหรับหมู่บ้านที่เหลือจะใช้แนวทางดังกล่าวข้างต้น คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน โดยสรุปผลการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาของแต่ละหมู่บ้านได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หมู่บ้านที่	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
หมู่ที่ 1	7	7
หมู่ที่ 2	10	10
หมู่ที่ 3	23	23
หมู่ที่ 4	17	17
หมู่ที่ 5	28	27
หมู่ที่ 6	15	15
หมู่ที่ 7	28	27
หมู่ที่ 8	26	25
หมู่ที่ 9	18	18
หมู่ที่ 10	6	6
หมู่ที่ 11	8	8
รวม	186	183

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลากตามรายชื่อเกษตรกรของแต่ละหมู่บ้าน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ดังตารางที่ 3.1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วยคำถามปลายปิดที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบ และคำถามแบบปลายเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์และการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องการในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วจึงกำหนดตัวชี้วัดและมาตรวัดข้อมูลในแต่ละประเด็นตามที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลตามประเด็นตัวชี้วัดและมาตรวัดมาสร้างเป็นข้อคำถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (closed – ended question) และคำถามปลายเปิด (open – ended question) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง จำนวนแรงงาน รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน และการรับข้อมูลการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งกำหนดระดับการได้รับข้อมูลไว้ดังนี้

5	หมายถึง	การรับข้อมูลของเกษตรกรในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การรับข้อมูลของเกษตรกรในระดับมาก
3	หมายถึง	การรับข้อมูลของเกษตรกรในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การรับข้อมูลของเกษตรกรในระดับน้อย
1	หมายถึง	การรับข้อมูลของเกษตรกรในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เป็นคำถามเพื่อทดสอบความรู้ของเกษตรกรว่ามีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร รวม 15 ข้อ โดยกำหนดข้อคำถามในลักษณะเลือกตอบ ถูก – ผิด และกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

0	คะแนน	หมายถึง	ตอบผิดจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556
1	คะแนน	หมายถึง	ตอบถูกจากคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ และด้านระยะเวลาดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ตำบล โลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

1) ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งกำหนดระดับปัญหาไว้ ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ หากเกษตรกรไม่มีปัญหาดังกล่าวสามารถเลือกตอบในช่องไม่มีปัญหาได้

2) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นคำถามปลายเปิด

2.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้อง สมบูรณ์ ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง ดังนี้

2.2.1 การตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ (ภาคผนวก ค) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้อง เหมาะสม ของเนื้อหา ภาษา และปรับแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำ

2.2.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสัมภาษณ์ เมื่อปรับแก้ไขแบบสัมภาษณ์แล้ว นำมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 20 ราย เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง โดยนำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 20 ราย มาหาค่าความเชื่อถือได้ ใช้วิธีการวัดความสอดคล้องภายใน ตามวิธีการหาค่า Cronbach's alpha โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณ ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสัมภาษณ์ของตอนที่ 1 ข้อ 12 ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.821 (ตารางภาคผนวกที่ 1) ตอนที่ 3 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.948 (ตารางภาคผนวกที่ 2) และตอนที่ 4 ข้อที่ 4.1 ปัญหาของเกษตรกรในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.947 (ตารางภาคผนวกที่ 3)

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้อง เหมาะสม แล้วจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในพื้นที่ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน โดยวางแผนกำหนด วัน เวลา สถานที่ การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยออกสัมภาษณ์ตามแผนที่กำหนด โดยผู้วิจัยแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจ และขอความร่วมมือเกษตรกรให้ข้อมูลที่เป็นจริงครบถ้วน พร้อมทั้งบันทึกผลการสัมภาษณ์ ทบทวนความสมบูรณ์ของข้อมูล และกล่าวขอบคุณเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์

3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2557 – มิถุนายน 2557 เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 183 ราย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และถูกต้อง จัดทำรหัสและบันทึกข้อมูลเพื่อประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สำหรับการรับข้อมูลการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่า ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำค่าเฉลี่ยมากำหนดเกณฑ์ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	มีระดับการรับข้อมูลในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีระดับการรับข้อมูลในระดับน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีระดับการรับข้อมูลในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีระดับการรับข้อมูลในระดับมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มีระดับการรับข้อมูลในระดับมากที่สุด

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนมาจัดช่วง 5 ช่วง แล้วหาค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าคะแนนเฉลี่ย แล้วเทียบเกณฑ์ตามที่กำหนด ดังนี้

1-3 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความรู้ในระดับน้อยที่สุด
4-6 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความรู้ในระดับน้อย
7-9 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความรู้ในระดับปานกลาง
10-12 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความรู้ในระดับมาก
13-15 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความรู้ในระดับมากที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมากำหนดเกณฑ์ระดับความคิดเห็น ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยอื่นๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี กับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (multiple regression analysis)

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี กำหนดระดับปัญหา 5 ระดับ และไม่มีปัญหา ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
0	หมายถึง	ไม่มีปัญหา

โดยในส่วนที่ไม่มีปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) และหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากระดับปัญหา และกำหนดเกณฑ์ระดับปัญหาจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ส่วนข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ เพื่อบรรยาย
ลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรตำบลโคกสว่าง จำนวน 183 ราย โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ได้แก่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.3 ดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

n = 183

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	88	48.1
หญิง	95	51.9
2. อายุ (ปี)		
≤ 40	14	7.7
41 – 50	46	25.1
51 – 60	62	33.9
61 – 70	46	25.1
≥ 71	15	8.2
Min = 30 : Max = 76 : \bar{X} = 55.37 : S.D. = 10.256		
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	113	61.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	35	19.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	26	14.2
อนุปริญญา/ปวส.	5	2.7
ปริญญาตรี	4	2.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 183		
ปัจจัยทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
4. สถานภาพทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	141	77.0
มีตำแหน่งทางสังคม	42	23.0
ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยฯ/กรรมการหมู่บ้าน)	16	8.7
สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	12	6.6
อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	9	4.9
คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอด	11	6.0
เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล		
หมอดินอาสา	11	6.0
ประมงอาสา	5	2.7
ปศุสัตว์อาสา	5	2.7
อสม.	5	2.7
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่เป็น	15	8.2
เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	168	91.8
สหกรณ์การเกษตร	7	3.8
กลุ่มลูกค้า ชกส.	128	69.9
กลุ่มเกษตรกร	120	65.6
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	40	21.9
วิสาหกิจชุมชน	17	9.3
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	32	17.5
กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน	74	42.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 183

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร		
ไม่เป็น	15	8.2
เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	168	91.8
1 กลุ่ม	22	13.1
2 กลุ่ม	50	29.8
3 กลุ่ม	84	50.0
4 กลุ่ม	12	7.1

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคมของเกษตรกรปรากฏผลดังนี้

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกรกว่าครึ่ง (ร้อยละ 51.9) เป็นเพศหญิง และส่วนที่เหลือ ร้อยละ 48.1 เป็นเพศชาย

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.9) มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี รองลงมา ร้อยละ 25.1 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี เท่ากับจำนวนร้อยละของเกษตรกรในช่วงอายุระหว่าง 61-70 ปี มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 8.2 มีอายุตั้งแต่ 71 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.7 มีอายุน้อยกว่า 40 ปี โดยเกษตรกรมีอายุต่ำสุด 30 ปี สูงสุด 76 ปี และเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.8) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 19.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. ร้อยละ 2.7 จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ ปวส. และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.1.4 สถานภาพทางสังคม พบว่าเกษตรกรมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 77.0) ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และส่วนที่เหลือ ร้อยละ 23.0 เป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางสังคม โดยพบว่าเกษตรกร ร้อยละ 8.7 มีตำแหน่งเป็นผู้นำท้องถิ่น (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, กรรมการหมู่บ้าน) รองลงมา ร้อยละ 6.6 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 6.0 มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ มีตำแหน่งเป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 4.9 เป็นมีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครหมู่บ้าน มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยมีตำแหน่งเป็นประมงอาสา ปศุสัตว์อาสา อสม. ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 2.7

1.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 91.8) เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 8.2 เท่านั้นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกในกลุ่มหรือองค์กรใดเลย ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า เกษตรกร ร้อยละ 69.9 เป็นกลุ่มลูกค้า ธกส. ร้อยละ 65.6 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 42.6 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ร้อยละ 21.9 เป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 17.5 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 9.3 เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 3.8 ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร พบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 50.0) เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวน 3 กลุ่ม ร้อยละ 29.8 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวน 2 กลุ่ม ร้อยละ 13.1 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวน 1 กลุ่ม และร้อยละ 7.1 เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร จำนวน 4 กลุ่ม

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ได้แก่ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน การประกอบอาชีพ กิจกรรมหลักทางการเกษตร ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครอง รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

n = 183

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน (คน)		
1	66	36.1
2	112	61.2
3	5	2.7
Min = 1 : Max = 3 : \bar{X} = 1.67 : S.D. = 0.528		
2. การประกอบอาชีพอื่นนอกจากอาชีพทางการเกษตร		
ไม่มี	148	80.9
มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	35	19.1
อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้าง	16	8.7
ประกอบธุรกิจการค้า	4	2.2
รับจ้างทั่วไป เช่น รับจ้างก่อสร้าง รับจ้างขนส่ง	10	5.5
รับจ้างทางการเกษตร	11	6.0
3. กิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด		
ปลูกข้าว	172	93.8
พืชสวน ได้แก่ กัลยน้ำว่า แก้วมังกร มะม่วง ชมอม บัว	7	3.8
ปศุสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงไก่ เลี้ยงโคนเนื้อ	4	2.4
4. ขนาดพื้นที่ในการทำการเกษตร		
≤ 10	39	21.3
11 – 30	80	43.7
31 – 50	37	20.2
51 – 70	20	11.0
≥ 71	7	3.8
Min = 1 : Max = 139 : \bar{X} = 28.42 : S.D. = 22.651		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

	n = 183	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
5. ลักษณะพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตร		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เป็นของตนเอง	129	70.5
เช่า	95	51.9
มีผู้อนุญาตให้ทำโดยไม่เก็บค่าเช่า	14	7.7
6. รายได้จากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน (บาท/ปี)		
(ยังไม่หักรายจ่าย)		
≤ 100,000	45	24.6
100,001 – 300,000	86	47.0
≥ 300,001	52	28.4
Min = 12,000 Max = 1,167,600 \bar{X} = 239,811.48		
S.D. = 190,072.453		
7. รายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน (บาท/ปี)		
≤ 50,000	45	24.6
50,001 - 200,000	97	53.0
≥ 200,001	41	22.4
Min = 4,000 Max = 611,600 \bar{X} = 126,140.98		
S.D. = 100,574.684		

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรปรากฏผลดังนี้

1.2.1 จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรกว่าครึ่ง (ร้อยละ 61.2) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 36.1 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 คน และมีเพียงร้อยละ 2.7 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 3 คน และแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.67 คน

1.2.2 การประกอบอาชีพอื่นนอกจากอาชีพทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.9) ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีเพียง

ร้อยละ 19.1 เท่านั้นที่มีการประกอบอาชีพอย่างอื่นด้วย จากการศึกษาพบว่า อาชีพอย่างอื่นนอกเหนืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 8.7 ประกอบอาชีพที่มีเงินเดือนประจำ ได้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง ร้อยละ 6.0 รับจ้างทางการเกษตร ร้อยละ 5.5 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีเพียงร้อยละ 2.2 ประกอบธุรกิจการค้า

1.2.3 กิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.8) มีกิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด คือ การปลูกข้าว ร้อยละ 3.8 ปลูกพืชสวน ได้แก่ กัญชุน้ำว่า แก้วมังกร มะม่วง ชะอม บัว และ ร้อยละ 2.4 มีกิจกรรมหลัก คือ ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงไก่ เลี้ยงโคเนื้อ

1.2.4 ขนาดพื้นที่ในการทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 43.7) มีพื้นที่ในการทำการเกษตรระหว่าง 11-30 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 21.3 มีพื้นที่ในการทำการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ ร้อยละ 20.2 มีพื้นที่ในการทำการเกษตรระหว่าง 31-50 ไร่ ร้อยละ 11.0 มีพื้นที่ในการทำการเกษตรระหว่าง 51-70 ไร่ และมีเพียงร้อยละ 3.8 มีพื้นที่ในการทำการเกษตรตั้งแต่ 71 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 1 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรสูงสุด 139 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 28.42 ไร่

1.2.5 ลักษณะพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.5) ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 51.9 ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรโดยการเช่า และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 7.7 ถือครองพื้นที่ในการทำการเกษตรโดยมีผู้อนุญาตให้ทำการเกษตรโดยไม่เก็บค่าเช่า

1.2.6 รายได้จากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน (ในรอบปี 2556) ที่ยังไม่หักรายจ่าย พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 47.0) มีรายได้ที่ยังไม่หักรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนระหว่าง 100,001 – 300,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 28.4 มีรายได้ที่ยังไม่หักรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนตั้งแต่ 300,001 บาทต่อปีขึ้นไป และร้อยละ 24.6 มีรายได้ที่ยังไม่หักรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกรที่มีรายได้ที่ยังไม่หักรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนต่ำสุด 12,000 บาทต่อปี สูงสุด 1,167,600 บาทต่อปี และมีรายได้เฉลี่ย 239,811.48 บาทต่อปี

1.2.7 รายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน (ในรอบปี 2556) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.0) มีรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือนระหว่าง 50,001 - 200,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 24.6 มีรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน น้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี และ ร้อยละ 22.4 มีรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมด

ของครัวเรือนตั้งแต่ 200,001 บาทต่อปีขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายจ่ายจากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน ต่ำสุด 4,000 บาทต่อปี สูงสุด 611,600 บาทต่อปี และมีรายจ่ายเฉลี่ย 126,140.98 บาทต่อปี

1.3 แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชนและสื่อกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 183

แหล่งข้อมูล	ไม่ได้รับ (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (จำนวน/ร้อยละ)					เฉลี่ย/ (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด		
1. สื่อบุคคล							2.97	ปานกลาง
							(0.441)	
เจ้าหน้าที่เกษตร	1 (0.5)	2 (1.1)	1 (0.5)	11 (6.0)	144 (79.2)	24 (13.2)	4.03 (0.560)	มาก
เจ้าหน้าที่ภาครัฐจาก หน่วยงานอื่น	15 (8.2)	126 (75.0)	5 (3.0)	26 (15.5)	11 (6.5)	0 (0)	1.54 (0.978)	น้อยที่สุด
ผู้นำชุมชน	2 (1.1)	5 (2.8)	4 (2.2)	19 (10.5)	24 (13.3)	129 (71.2)	4.48 (0.964)	มากที่สุด
เพื่อนบ้าน	4 (2.2)	4 (2.2)	130 (72.6)	18 (10.1)	22 (12.3)	5 (2.8)	2.41 (0.839)	น้อย
ญาติพี่น้อง	5 (2.7)	4 (2.2)	130 (73.1)	15 (8.4)	22 (12.4)	7 (3.9)	2.43 (0.882)	น้อย
2. สื่อมวลชน							2.78	ปานกลาง
							(0.493)	
วิทยุกระจายเสียง	68 (37.2)	36 (31.3)	69 (60.0)	8 (7.0)	2 (1.7)	0 (0)	1.79 (0.642)	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 183

แหล่งข้อมูล	ไม่ได้รับ (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับการรับรู้ข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (จำนวน/ร้อยละ)						
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	เฉลี่ย/ (S.D.)	ความหมาย
		หนังสือพิมพ์	8	8	8	41	95	23
แผ่นพับ/ใบปลิว	(4.4)	(4.6)	(4.6)	(23.4)	(54.3)	(13.1)	(0.925)	
อินเทอร์เน็ต	120	1	2	50	10	0	3.10	ปานกลาง
	(65.6)	(1.6)	(3.2)	(79.3)	(15.9)	(0)	(0.499)	
3.สื่อกิจกรรม							2.24	น้อย
							(0.775)	
การประชุม	1	14	130	24	9	5	2.24	น้อย
	(0.5)	(7.7)	(71.5)	(13.2)	(4.9)	(2.7)	(0.775)	
เฉลี่ย							2.81	ปานกลาง
							(0.566)	

จากตารางที่ 4.3 ศึกษาแหล่งและระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.566) โดยเกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลฯ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้ง 3 แหล่ง ตามลำดับดังนี้

1.3.1 สื่อบุคคล เกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.441) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลฯ อยู่ในระดับมากที่สุดจาก 1 แหล่ง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.964) ระดับมากจาก 1 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.560) ระดับน้อยจาก 2 แหล่ง ได้แก่ ญาติพี่น้อง ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.882) และเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.839) และระดับน้อยที่สุดจาก 1 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐจากหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 1.54$, S.D. = 0.978)

1.3.2 **สื่อมวลชน** เกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากสื่อมวลชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.493) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลฯ อยู่ในระดับมากกว่า 1 แห่ง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/ใบปลิว ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.925) ระดับปานกลางจาก 1 แห่ง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.499) ระดับน้อยที่สุดจาก 1 แห่ง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 0.642)

1.3.3 **สื่อกิจกรรม** เกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากสื่อกิจกรรม คือ การประชุมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.775)

ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย ประเด็นคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร สถานที่การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การขอปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร เกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่การเพาะปลูกและจำนวนสัตว์เลี้ยง การกรอกข้อมูลในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การแจ้งการปรับปรุงข้อมูล เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และอื่น ๆ รวม 15 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ประเด็น	เฉลี่ย	จำนวนผู้ตอบถูกต้อง (ราย)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตร	ถูก	175	95.6	4
2. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	ถูก	178	97.3	2

n = 183

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 183

ประเด็น	เฉลี่ย	จำนวน ผู้ตอบ ถูกต้อง (ราย)	ร้อยละ	อันดับ
3. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ เลือกลงทะเบียนฯ ได้ ทั้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่ตรงกับที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตร	ถูก	56	30.6	11
4. เกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม สามารถ แจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้	ผิด	25	13.7	13
5. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง	ถูก	48	26.2	12
6. ผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อ รับรอง	ผิด	170	92.9	6
7. การกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรในแบบคำร้อง เกษตรกรสามารถกรอกข้อมูลล่วงหน้าได้	ผิด	159	86.9	7
8. การกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องการขึ้นทะเบียนฯ เจ้าของข้อมูลไม่จำเป็นต้องกรอกเอง	ถูก	155	84.7	8
9. การแจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น	ผิด	146	79.8	9
10. เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน คือ บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน เท่านั้น	ผิด	144	78.7	10
11. แปลงที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดินหรือมีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองเป็นพยาน	ถูก	178	97.3	2

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 183

ประเด็น	เฉลย	จำนวน ผู้ตอบ ถูกต้อง (ราย)	ร้อยละ	อันดับ
12. พยาน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงที่รู้จักกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน	ถูก	179	97.8	1
13. คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คนเท่านั้น	ถูก	174	95.1	5
14. หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้	ถูก	178	97.3	2
15. หากไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อประสบภัยธรรมชาติ	ถูก	177	96.7	3

จากตารางที่ 4.4 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความรู้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยมีความรู้และสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำเฉลย เรียงตามค่าร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ตอบถูกต้องตรงกับคำเฉลย จากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้

ผลวิจัยพบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.8) ตอบถูกต้องในประเด็น พยาน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงที่รู้จักกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน รองลงมาร้อยละ 97.3 ตอบถูกต้องใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง , ประเด็นแปลงที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดินหรือมีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองเป็นพยาน และประเด็นหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้ ร้อยละ 96.7 ตอบถูกต้องในประเด็น หากไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อประสบภัยธรรมชาติ ร้อยละ 95.6 ตอบถูกต้องในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบการเกษตร ร้อยละ 95.1 ตอบถูกต้องในประเด็น คราวเรือนเกษตร

1 คนครัวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คนเท่านั้น ร้อยละ 92.9 ตอบถูกต้องในประเด็น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อรับรอง ซึ่งไม่ถูกต้องตามคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ร้อยละ 86.9 ตอบถูกต้องในประเด็น การกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรในแบบคำร้อง เกษตรกรสามารถกรอกข้อมูลล่วงหน้าได้ ซึ่งไม่ถูกต้องตามคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ร้อยละ 84.7 ตอบถูกต้องในประเด็น การกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องการขึ้นทะเบียนฯ เจ้าของข้อมูลไม่จำเป็นต้องกรอกเอง ร้อยละ 79.8 ตอบถูกต้องในประเด็น การแจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น ซึ่งไม่ถูกต้องตามคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ร้อยละ 78.7 ตอบถูกต้องในประเด็น เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน คือ บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน เท่านั้น ซึ่งไม่ถูกต้องตามคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556

นอกจากนี้ยังพบว่ามีเกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.6) ตอบถูกต้องในประเด็น การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ เลือกขึ้นทะเบียนฯ ได้ ทั้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่ตรงกับที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตร ร้อยละ 26.2 ตอบถูกต้องในประเด็น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง ร้อยละ 13.7 ตอบถูกต้องในประเด็น เกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม สามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ ซึ่งไม่ถูกต้องตามคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556

2.1.1 ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด แล้วรวมคะแนนทั้งหมด และนำคะแนนรวมของแต่ละคนมาจัดระดับความรู้ตามเกณฑ์ในการประเมิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 183

ระดับความรู้ (ระดับคะแนน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	Mean	S.D.
น้อยที่สุด (1 - 3)	1	0.5	2	15	8.93	1.782
น้อย (4 - 6)	1	0.5				
ปานกลาง (7 - 9)	129	70.5				
มาก (10-12)	49	23.5				
มากที่สุด (13-15)	9	4.9				

จากตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.5) มีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 23.5 มีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมาก ร้อยละ 4.9 มีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับมากที่สุด และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 0.5) มีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับน้อยและน้อยที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่ำสุด 2 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 8.93 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีและเอกสารที่ใช้ และด้านระยะเวลาการดำเนินงาน สามารถสรุปแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ขั้นตอนการดำเนินงาน						4.23 (0.386)	มากที่สุด
1.1 เกษตรกรต้องแจ้งความ ประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกรด้วยตนเอง	1 (0.5)	0 (0.0)	127 (69.4)	13 (7.1)	42 (23.0)	3.52 (0.850)	มาก
1.2 สำหรับเกษตรกรรายเดิม เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมี ข้อมูลพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว ให้ เกษตรกรตรวจสอบเพื่อ ประหยัดเวลาในการกรอก ข้อมูล	3 (1.6)	0 (0.0)	8 (4.4)	22 (12.0)	150 (82.0)	4.73 (0.697)	มากที่สุด
1.3 เกษตรกรรายเดิม ต้อง ตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุง ข้อมูลเปลี่ยนแปลงข้อมูล และ ต้องกรอกข้อมูลกิจกรรม การเกษตรที่จัดทำเป็นราย แปลง กรณีที่มีการทำกิจกรรม การเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม	0 (0.0)	1 (0.5)	5 (2.7)	23 (12.6)	154 (84.2)	4.8 (0.497)	มากที่สุด
1.4 เกษตรกรต้องกรอกข้อมูล กิจกรรมการเกษตรที่ทำ เป็น รายแปลงแยกตามการใช้ที่ดิน	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (4.4)	21 (11.5)	154 (84.2)	4.8 (0.500)	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1.5 เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และ มีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือ ผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็น พยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสาร สิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสาร สิทธิ์ แต่ถ้าไม่มีเอกสารเอกสาร สิทธิ์ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลง ข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลง ลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน	1 (0.5)	0 (0.0)	6 (3.3)	13 (7.1)	163 (89.1)	4.85 (0.479)	มากที่สุด
1.6 หากไม่ขึ้นทะเบียน เกษตรกร จะไม่สามารถเข้า ร่วมโครงการของรัฐบาลด้าน การเกษตรได้	2 (1.1)	0 (0.0)	128 (69.9)	18 (9.8)	35 (19.1)	3.46 (0.837)	มาก
1.7 หากเกษตรกรที่เคยขึ้น ทะเบียนไว้แล้วไม่ปรับปรุง ข้อมูลกิจกรรมการเกษตร จำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะ ไม่ได้รับการได้รับความ ช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ที่ ทำการเกษตรได้รับความ เสียหายจากภัยทางธรรมชาติ	0 (0.0)	1 (0.5)	128 (69.9)	17 (9.3)	37 (20.2)	3.49 (0.818)	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล
ทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านขั้นตอนการ
ดำเนินงาน ในภาพรวม พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.386) เมื่อ

พิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.479) เกษตรกรต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่ทำ เป็นรายแปลงแยกตามการใช้ที่ดิน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.500) เกษตรกรรายเดิม ต้องตรวจสอบข้อมูลปรับปรุงข้อมูลเปลี่ยนแปลงข้อมูล และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลงกรณีที่มีการทำกิจกรรมการเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.497) และสำหรับเกษตรกรรายเดิม เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว ให้เกษตรกรตรวจสอบเพื่อประหยัดเวลาในการกรอกข้อมูล ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.697)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.850) หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.818) และหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.837)

3.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						4.19 (0.266)	มาก
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรม การเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรือ อาชีพรอง	0 (0.0)	122 (66.7)	8 (4.4)	17 (9.3)	36 (19.7)	2.82 (1.234)	ปานกลาง
2.2 คราวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียน ได้เพียง 1 คน	7 (3.8)	0 (0.0)	6 (3.3)	15 (8.2)	155 (84.7)	4.70 (0.860)	มากที่สุด
2.3 กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุง ข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้น ทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้ง ปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงาน เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (2.7)	15 (8.2)	163 (89.1)	4.86 (0.417)	มากที่สุด
2.4 เกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียน ใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียน ได้ที่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้ง แปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการ เกษตร ก็ได้ อย่างไรก็ตามหนึ่ง	1 (0.5)	0 (0.0)	35 (19.1)	15 (8.2)	132 (72.1)	4.51 (0.838)	มากที่สุด
2.5 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูล ตามความเป็นจริง พร้อมกรอก ข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบ ถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับ รองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย	0 (0.0)	1 (0.5)	5 (2.7)	15 (8.2)	162 (88.5)	4.85 (0.467)	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
2.6 เกษตรกรมีสิทธิ์หรือไม่มี สิทธิการถือครองที่ดิน ต้องมี พยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำ ชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ ที่ดินและการจัดทำกิจกรรม การเกษตร โดยต้องลงลายมือ ชื่อเป็นพยาน	3 (1.6)	1 (0.5)	135 (73.8)	7 (3.8)	37 (20.2)	3.40 (0.871)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในภาพรวมพบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.266) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.417) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.467) คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.860) และเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.860)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรมีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็น

พยาน ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.871) และ ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรม
การเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 1.234)

3.3 วิธีการและเอกสารที่ใช้ ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง
ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ด้านวิธีการและเอกสาร

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้						4.09 (0.489)	มาก
3.1 เกษตรกรแสดงบัตรประจำตัว ประชาชน ทะเบียนบ้าน และมอบ เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ให้แก่ สำนักหลักฐานแสดงสิทธิ การถือครองที่ดิน กรณีมีเอกสาร สิทธิ์(รับรองสำเนา) สำเนาสัญญา เช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีเช่า (รับรองสำเนา) และหนังสือมอบ อำนาจ (กรณีแทน)/อื่น ๆ (ถ้ามี) ต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน	20 (10.9)	90 (49.2)	39 (21.3)	13 (7.1)	21 (11.5)	2.59 (1.139)	น้อย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย น้อย จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย มาก จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้						4.09 (0.489)	มาก
3.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูล ตามความเป็นจริง (หาก เกษตรกรมีเจตนากรอกข้อมูล อันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้ง ความเท็จต่อเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอก ข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลง ลายมือชื่อรับรองข้อมูลของ ตนเองในแบบคำร้องด้วย	1 (0.5)	3 (1.6)	8 (4.4)	11 (6.0)	160 (87.4)	4.78 (0.652)	มากที่สุด
3.3 การรับรองความถูกต้อง ของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้น ทะเบียน	1 (0.5)	1 (0.5)	5 (2.7)	14 (7.7)	162 (88.5)	4.83 (0.543)	มากที่สุด
3.4 เกษตรกรยื่นใบคำร้องขอ ขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่อ เจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งเอกสาร ประกอบการขึ้นทะเบียน	1 (0.5)	2 (1.1)	4 (2.2)	133 (72.7)	43 (23.5)	4.17 (0.566)	มาก

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ในภาพรวม พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.489) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.543) และเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากเกษตรกรมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.652)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่อเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.566)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ได้แก่ สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน กรณีมีเอกสารสิทธิ์ (รับรองสำเนา) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีเช่า (รับรองสำเนา) และหนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน) /อื่น ๆ (ถ้ามี) ต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 1.139)

3.4 ระยะเวลาดำเนินงาน ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ด้านระยะเวลาดำเนินงาน

n = 183

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
4. ระยะเวลาดำเนินงาน						4.09 (0.515)	มาก
4.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมา ขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรจำแนก กิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 - เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) เพื่อสรุปข้อมูลเตรียมจัดทำ สมุดทะเบียนเกษตรกรต่อไป	2 (1.1)	0 (0.0)	132 (72.1)	20 (10.9)	29 (15.8)	3.40 (0.792)	ปานกลาง
4.2 หลังจากช่วงดังกล่าวหาก เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรม การเกษตรรายแปลง สามารถ ติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอ ได้ในวันและเวลาราชการ	1 (0.5)	0 (0.0)	9 (4.9)	18 (9.8)	155 (84.7)	4.78 (0.580)	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านระยะเวลาดำเนินการ ในภาพรวม พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.515) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็น ด้านระยะเวลาดำเนินการดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ หลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ในวันและเวลาราชการ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.580)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรม การเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 - เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) เพื่อสรุปข้อมูล เตรียมจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรต่อไป ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.792)

ตารางที่ 4.10 สรุปความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรทั้ง 4 ด้าน

		ระดับความคิดเห็น					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร	เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ขั้นตอนการดำเนินงาน						4.23 (0.386)	มากที่สุด	
2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						4.19 (0.266)	มาก	
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้						4.09 (0.489)	มาก	
4. ระยะเวลาดำเนินงาน						4.09 (0.515)	มาก	
เฉลี่ยรวม						4.15 (0.335)	มาก	

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.335) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ ขั้นตอนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.386)

เกษตรกรเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.266) วิธีการและเอกสารที่ใช้ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.489) และระยะเวลาดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.515)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

4.1 การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ในการศึกษารั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัวว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความเกี่ยวข้องแบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตามและมีระดับความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามมากหรือน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระจำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ 1) อายุ 2) ระดับการศึกษา 3) สถานภาพทางสังคม 4) จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร 5) จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน 6) ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร 7) รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน 8) รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือน 9) ระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และ 10) ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ส่วนตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ขั้นตอนการดำเนินงาน 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข 3) วิธีการและเอกสารที่ใช้ และ 4) ระยะเวลาดำเนินงาน ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปร ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ X_1 = อายุ

X_2 = ระดับการศึกษา

X_3 = สถานภาพทางสังคม

X_4 = จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

X_5 = จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน

X_6 = ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

X_7 = รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556 ยังไม่หักรายจ่าย

X_8 = รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556

X_9 = ระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล

ทะเบียนเกษตรกร

X_{10} = ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

ตัวแปรตาม Y_1 = ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน

Y_2 = ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

Y_3 = ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้

Y_4 = ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปรและตัวแปรตาม 4 ตัว ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานมาแสดง ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์

ที่	ตัวแปร	เฉลี่ย	S.D.
ตัวแปรอิสระ			
X ₁	อายุ (ปี)	55.37	10.256
X ₂	ระดับการศึกษา	2.64	0.972
X ₃	สถานภาพทางสังคม	0.23	0.422
X ₄	จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	2.31	1.040
X ₅	จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน	1.67	0.528
X ₆	ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	28.42	22.651
X ₇	รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556 ยังไม่หักรายจ่าย	239,811.48	190,072.453
X ₈	รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556	126,140.98	100,574.684
X ₉	ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร	2.81	0.566
X ₁₀	ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร	8.93	1.782
Y ₁	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน	4.23	0.386
Y ₂	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	4.19	0.266
Y ₃	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้	4.09	0.489
Y ₄	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน	4.09	0.515

2. การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่า 0.8 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง (multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อกำหนดของการถดถอยพหุ รายละเอียดตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
X ₁	1	-0.325	0.147	0.008	-0.004	0.017	0.018	0.027	0.206	-0.026
X ₂		1	-0.015	-0.011	-0.018	-0.012	-0.015	-0.007	0.144	0.035
X ₃			1	-0.011	0.049	0.241	0.239	0.246	0.348	0.143
X ₄				1	-0.093	-0.148	-0.146	-0.144	0.221	-0.405
X ₅					1	0.027	0.027	0.022	-0.157	0.043
X ₆						1	0.027	0.022	0.070	0.186
X ₇							1	0.998	0.068	0.183
X ₈								1	0.079	0.185
X ₉									1	0.291
X ₁₀										1

จากตารางที่ 4.12 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละคู่ พบว่ามีตัวแปรอิสระ 1 คู่ ที่มีความสัมพันธ์สูงเกินกว่า 0.8 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง (multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อกำหนดของการถดถอยพหุได้แก่ รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556 ยังไม่หักรายจ่าย (บาท/ปี) กับ รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556 (บาท/ปี) มีความสัมพันธ์ 0.998 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์เกินกว่า 0.8 ออก 1 ตัวแปร คือ รายจ่ายจากการทำการเกษตรของครัวเรือนในปี 2556 (บาท/ปี) จึงสรุปได้ว่า สามารถใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 9 ตัว และตัวแปรตาม 4 ตัว ตามผลการวิเคราะห์นี้ได้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้กับตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

$$Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี โดยวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร และตัวแปรตาม 4 ตัวแปร เข้าสมการคำนวณโดยวิธี Enter ซึ่งเป็นเทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการความถดถอยในขั้นตอนเดียว รายละเอียดตามตารางที่ 4.13 - 4.16 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	6.190	7.223	0.000
X ₁ อายุ	-0.006	-0.951	0.351
X ₂ ระดับการศึกษา	-0.002	-0.047	0.963
X ₃ สถานภาพทางสังคม	0.436	2.122*	0.044
X ₄ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	-0.336	-3.310**	0.003
X ₅ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน	-0.212	-1.864	0.074
X ₆ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	-0.034	-0.298	0.768
X ₇ รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน	3.429E-6	0.254	0.802
X ₉ ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ	0.000	0.003	0.998
X ₁₀ ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ	-0.035	-0.841	0.408

R² = 0.458 Adjusted R² = 0.263 SEE = 0.34812 F = 2.347 Sig = 0.000

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

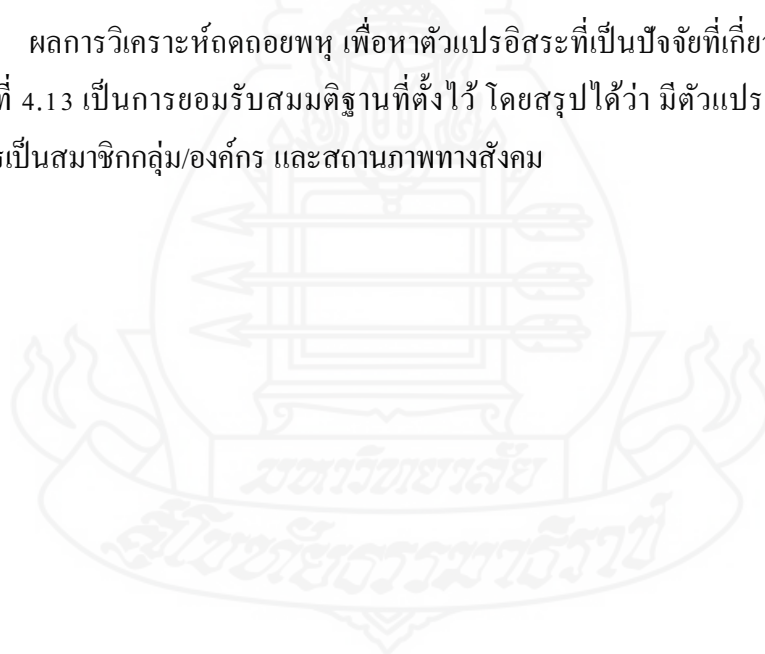
** หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.13 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน คือ

$$Y_1 = 6.190 - 0.006x_1 - 0.002x_2 + 0.436x_3 - 0.336x_4 - 0.212x_5 - 0.034x_6 + 3.429E-6x_7 + 0.000x_9 - 0.035x_{10}$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 2.347$ Sig = 0.000 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.263 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงานได้ ร้อยละ 26.3 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัว มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการดำเนินงานเชิงความคิดเห็นลดลง และมีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ สถานภาพทางสังคมของเกษตรกร นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีตำแหน่งทางสังคมมาก การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงานเชิงความคิดเห็นก็มากขึ้นตามไปด้วย

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.13 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร และสถานภาพทางสังคม

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	4.916	7.863	0.000
X ₁ อายุ	0.003	0.667	0.511
X ₂ ระดับการศึกษา	0.025	0.662	0.514
X ₃ สถานภาพทางสังคม	0.244	1.631	0.115
X ₄ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	-0.202	-2.729*	0.011
X ₅ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน	-0.033	-0.395	0.696
X ₆ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	0.000	0.003	0.998
X ₇ รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน	-3587E-7	-0.036	0.971
X ₉ ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ	-0.033	-0.294	0.771
X ₁₀ ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ	-0.027	-0.901	0.376

R² = 0.345 Adjusted R² = 0.110 SEE = 0.25398 F = 1.466 Sig = 0.000

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข คือ

$$Y_2 = 4.916 + 0.003x_1 + 0.025x_2 + 0.244x_3 - 0.202x_4 - 0.033x_5 + 0.000x_6 - 3587E-7x_7 - 0.033x_9 - 0.027x_{10}$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า F = 1.466 Sig = 0.000 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R² มีค่าเท่ากับ 0.110 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขได้ ร้อยละ 11.0 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัว มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิง

ลบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเชิงความคิดเห็นลดลง

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามในตารางที่ 4.14 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร คือ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	3.938	3.405	0.002
X ₁ อายุ	0.002	0.272	0.788
X ₂ ระดับการศึกษา	0.098	1.426	0.166
X ₃ สถานภาพทางสังคม	-0.018	0.067	0.947
X ₄ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	-0.114	-0.834	0.412
X ₅ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน	-0.125	-0.814	0.426
X ₆ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	-0.021	-0.138	0.892
X ₇ รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน	1.899E-6	0.104	0.918
X ₉ ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ	0.409	1.973	0.060
X ₁₀ ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ	-0.082	-1.456	0.158

$R^2 = 0.372$ Adjusted $R^2 = 0.147$ SEE = 0.46981 F = 1.648 Sig = 0.002

จากตารางที่ 4.15 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ คือ

$$Y_3 = 3.938 + 0.002x_1 + 0.098x_2 - 0.018x_3 - 0.114x_4 - 0.125x_5 - 0.021x_6 + 1.899E-6 x_7 + 0.409 x_9 - 0.082 x_{10}$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสาร โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 1.648$ Sig = 0.002 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.147 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารได้ ร้อยละ 14.7 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัว ไม่มีตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.15 เป็นการไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านระยะเวลาดำเนินงาน

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	4.732	3.500	0.002
X ₁ อายุ	-0.005	-0.468	0.644
X ₂ ระดับการศึกษา	0.090	1.117	0.275
X ₃ สถานภาพทางสังคม	0.092	0.283	0.779
X ₄ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	-0.218	-1.363	0.185
X ₅ จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน	-0.063	-0.349	0.730
X ₆ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	-0.023	-0.130	0.897
X ₇ รายได้จากการทำการเกษตรของครัวเรือน	2.801E-6	0.132	0.896
X ₉ ระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ	0.015	0.063	0.950
X ₁₀ ระดับความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ	-0.002	-0.026	0.980

$R^2 = 0.178$ Adjusted $R^2 = -0.118$ SEE = 0.54926 F = 0.600 Sig = 0.002

จากตารางที่ 4.16 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ คือ

$$Y_3 = 4.732 - 0.005x_1 + 0.090x_2 + 0.092x_3 - 0.218x_4 - 0.063x_5 - 0.023x_6 + 2.801E-6x_7 + 0.015x_9 - 0.002x_{10}$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสาร โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 0.600$ Sig = 0.002 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ -0.118 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารได้ ร้อยละ 11.8 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัว ไม่มีตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามในตารางที่ 4.16 เป็นการไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.17 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ความเกี่ยวข้อง +/-	ระดับ นัยสำคัญ
1.จำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กร	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน	-	0.01
2.สถานภาพทางสังคม		+	0.05
1.จำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กร	ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน เกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข	-	0.05

จากตารางที่ 4.17 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีดังต่อไปนี้

1. จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร มีความเกี่ยวข้องในเชิงลบหรือทิศทางตรงข้ามกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน และหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

2. สถานภาพทางสังคม มีความเกี่ยวข้องในเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ฐานข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนข้อมูลเกษตรกรเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศให้มีความเข้มแข็ง การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางภาคการเกษตรของประเทศ ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอาจเกิดปัญหาในด้านต่างๆ ได้ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นแนวทางในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรฯ ในครั้งต่อไป

5.1 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปรากฏผลดังตารางที่ 4.18 – 4.22 ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 183

ประเด็น	ไม่มี ปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด		
1. การขึ้นทะเบียน และปรับปรุงฯ							2.82 (0.574)	ปานกลาง
1.1 ช่วงเวลาในการ รับขึ้นทะเบียนฯ	18 (9.8)	15 (9.1)	7 (4.2)	135 (81.9)	4 (2.4)	4 (2.4)	2.85 (0.712)	ปานกลาง
1.2 หลักฐานที่ใช้ ประกอบการขึ้น ทะเบียนฯ	13 (7.1)	10 (5.9)	11 (6.5)	14 (8.2)	131 (77.0)	4 (2.4)	3.64 (0.875)	มาก
1.3 ขั้นตอนต่าง ๆ ในการขึ้นทะเบียนฯ	71 (38.8)	52 (46.5)	40 (35.7)	12 (10.7)	8 (7.1)	0 (0.0)	1.79 (0.905)	น้อยที่สุด
1.4 สถานที่ในการรับ ขึ้นทะเบียนฯ	50 (27.3)	18 (13.5)	39 (29.3)	28 (21.1)	29 (21.8)	19 (14.3)	2.94 (1.278)	ปานกลาง

5.1.1 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการ ขึ้นทะเบียนฯ

จากตารางที่ 4.18 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.82$, S.D.=0.574) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า

เกษตรกรมีปัญหาระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ หลักฐานที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.875)

เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น คือ สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนฯ ($\bar{X}=2.94$, S.D.=1.278) และช่วงเวลาในการรับขึ้นทะเบียนฯ ($\bar{X}=2.85$, S.D.=0.712)

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการขึ้นทะเบียนฯ ($\bar{X}=1.79$, S.D. = 0.905)

ตารางที่ 4.19 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการ
ประชาสัมพันธ์

n = 183

ประเด็น	ไม่มี ปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด		
2. การประชาสัมพันธ์							2.59 (0.539)	น้อย
2.1 การ ประชาสัมพันธ์ชี้แจง วัตถุประสงค์ ขั้นตอน ในการขึ้น ทะเบียนฯ	28 (15.3)	128 (82.5)	8 (5.2)	5 (3.2)	6 (3.9)	8 (5.2)	1.44 (1.082)	น้อยที่สุด
2.2 สื่อที่ใช้ในการ ประชาสัมพันธ์	18 (9.8)	10 (6.1)	137 (83.0)	9 (5.5)	4 (2.4)	5 (3.0)	2.13 (0.686)	น้อย
2.3 ความถี่ของสื่อที่ใช้	23 (12.6)	6 (3.8)	12 (6.9)	10 (6.2)	130 (81.2)	3 (1.9)	3.71 (0.782)	มาก
2.4 ปริมาณของสื่อที่ใช้	18 (9.8)	9 (5.5)	13 (7.9)	131 (79.4)	5 (3.0)	7 (4.2)	2.93 (0.703)	ปานกลาง

5.1.2 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการ ประชาสัมพันธ์

จากตารางที่ 4.19 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล
ทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านการประชาสัมพันธ์ ใน
ภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.539) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละ
ประเด็นพบว่า เกษตรกรมีปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ดังนี้

เกษตรกรมีปัญหาระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ประเด็น คือ ความถี่ของสื่อที่
ใช้ ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.782)

เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ ปริมาณของสื่อที่ใช้
($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.703)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ สื่อที่ใช้ในการ
ประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.13, S.D.=0.686$)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ การประชาสัมพันธ์
ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ในการขึ้นทะเบียนฯ ($\bar{X}=1.44, S.D.=1.082$)

ตารางที่ 4.20 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

n = 183

ประเด็น	ไม่มี ปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
3. การปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่							2.58 (0.927)	น้อย
3.1. การให้ คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาแก่ เกษตรกร	30 (16.4)	7 (4.6)	6 (3.1)	130 (84.9)	3 (2.0)	7 (4.6)	2.98 (0.654)	ปานกลาง
3.2 ความรวดเร็วใน การปฏิบัติงาน	76 (41.5)	24 (22.4)	27 (25.2)	27 (25.2)	24 (22.4)	5 (4.8)	2.62 (1.195)	ปานกลาง
3.3 การใช้คำพูด การ สื่อความหมาย	42 (23.0)	23 (16.3)	56 (39.7)	42 (29.8)	14 (9.9)	6 (4.3)	2.46 (1.018)	น้อย
3.4 ความสุภาพใน การให้บริการ	67 (36.6)	56 (48.3)	51 (44.0)	4 (3.4)	5 (4.3)	0 (0.0)	1.64 (0.751)	น้อยที่สุด

5.1.3 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากตารางที่ 4.20 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุง
ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ ในภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X}=2.58, S.D.=0.927$) เมื่อพิจารณาราย
ประเด็นพบว่า

เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขปัญหาแก่เกษตรกร ($\bar{X}=2.98$, S.D.=0.654) และความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=2.62$, S.D.=1.195)

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น คือ การใช้คำพูด การสื่อความหมาย ($\bar{X}=2.46$, S.D.=1.018)

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ ความสุภาพในการให้บริการ ($\bar{X}=1.64$, S.D. = 0.751)

ตารางที่ 4.21 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 183

ประเด็น	ไม่มีปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
4. แบบคำร้องขอขึ้น และปรับปรุงทะเบียน ข้อมูลทะเบียน เกษตรกร							3.46 (0.336)	มาก
4.1 ตัวหนังสือมี ขนาดเล็ก	21 (11.5)	3 (1.9)	6 (3.7)	14 (8.6)	136 (83.9)	3 (1.9)	3.80 (0.619)	มาก
4.2 ช่องว่างสำหรับ เติมข้อความเขียนไม่ พอ	26 (14.2)	1 (0.6)	6 (3.8)	16 (10.2)	131 (83.5)	3 (1.9)	3.82 (0.549)	มาก
4.3 จำนวนแบบไม่ เพียงพอ	27 (14.8)	7 (4.5)	4 (2.6)	131 (83.9)	10 (6.4)	4 (2.6)	3.00 (0.612)	ปานกลาง
4.4 ข้อความในแบบ คำร้อง ๆ สื่อ ความหมายไม่ชัดเจน	26 (14.2)	9 (5.7)	5 (3.2)	131 (83.4)	10 (6.4)	2 (1.3)	2.94 (0.612)	ปานกลาง

5.1.4 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านแบบ คำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

จากตารางที่ 4.21 ปัญหาในการดำเนินการการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.336) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีปัญหา ด้านแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

เกษตรกรมีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.549) และตัวหนังสือมีขนาดเล็ก ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.619)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จำนวนแบบไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.612) และข้อความในแบบคำร้องฯ สื่อความหมายไม่ชัดเจน ($\bar{X}=2.94$, S.D.=0.612)

ตารางที่ 4.22 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 183

ประเด็น	ไม่มีปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
5. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร							2.31 (0.894)	น้อย
5.1 ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	81 (44.3)	32 (31.4)	41 (40.2)	20 (19.6)	5 (4.9)	4 (3.9)	2.10 (1.029)	น้อย

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

n = 183

ประเด็น	ไม่มี ปัญหา (จำนวน/ ร้อยละ)	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
5.2 ความรู้เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์เงื่อนไข ของการขึ้นทะเบียน และปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	29 (15.8)	40 (26.0)	45 (29.2)	42 (27.3)	23 (14.9)	4 (2.6)	2.39 (1.104)	น้อย

5.1.5 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านความรู้ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

จากตารางที่ 4.22 ปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล
ทะเบียนเกษตรกร ของตำบล โคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้น
ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย (\bar{X} = 2.31,
S.D. = 1.029) รายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า เกษตรกรมีปัญหา ด้านความรู้เกี่ยวกับการขึ้น
ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

เกษตรกรมีปัญหาระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย ดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล
ทะเบียนเกษตรกร (\bar{X} = 2.39, S.D.=1.104) และ ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (\bar{X} = 2.10, S.D.=1.029)

ตารางที่ 4.23 สรุปปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงฯ	2.82	0.574	ปานกลาง
2. การประชาสัมพันธ์	2.59	0.539	น้อย
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	2.58	0.927	น้อย
4. แบบคำร้องฯ	3.46	0.336	มาก
5. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงฯ	2.31	0.894	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.98	0.746	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่าเกษตรกรมีระดับปัญหาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.746) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรมีปัญหในระดับมาก ประเด็นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.336)

เกษตรกรมีปัญหในระดับปานกลาง ประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.574)

เกษตรกรมีปัญหในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประเด็นการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.539) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.927) และความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.894)ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ข้อเสนอแนะจากเกษตรกรจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.94 ให้ข้อเสนอแนะใน 5 ประเด็น สามารถสรุปรวบรวมข้อเสนอแนะจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างโดยแยกเป็นข้อย่อยดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ประเด็น	n = 183	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร		
1.1 ควรใช้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นฐานข้อมูลอื่น เช่น การขึ้นทะเบียนปลูกพืชเศรษฐกิจจะได้มาขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ ครั้งเดียว	16	8.7
1.2 เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ	27	14.7
2. การประชาสัมพันธ์		
2.1 ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แผ่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์	27	14.7
2.2 ควรเพิ่มความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้	16	8.7
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		
3.1 ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน	20	10.9
4. แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร		
4.1 ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล	31	16.9
5. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร		
5.1 เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ ที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อยๆ จะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น	9	4.9

จากตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

5.2.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 14.7) เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ จากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ และร้อยละ 8.7 ควรใช้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นฐานข้อมูลอื่น เช่น การขึ้นทะเบียนปลูกพืชเศรษฐกิจจะได้มาขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ ครั้งเดียว จะได้ไม่เสียเวลา

5.2.2 การประชาสัมพันธ์ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 14.7) เสนอแนะว่าควร
ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงและแผ่
หลายในวงกว้าง ดึงดูดความสนใจ เพราะมีทั้งภาพและเสียง และร้อยละ 8.7 ควรเพิ่มความถี่และ
ปริมาณของสื่อที่ใช้ เพื่อให้เกษตรกรติดตาม คำนึง และจำได้ว่าต้องดำเนินการอะไร เมื่อไหร่ เพราะ
อะไร

5.2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 10.9)
เสนอแนะว่าควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

5.2.4 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เกษตรกร
เพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 16.9) เสนอแนะว่าควรควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอก
ข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล

5.2.5 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกร
เพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 4.9) เสนอแนะว่าเกษตรกรบางรายยังไม่รู้ ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ
ที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อย ๆ จะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรีสามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่างอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี(2) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (3) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และ (5)ปัญหาข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ตั้งแต่เดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2556 ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี รวมจำนวน 186 ครัวเรือน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณตามวิธีการของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่น = 0.01 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 183 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ตามรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิง คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ 1) ปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ของเกษตรกรตำบลโคกสว่างอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี 2) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี 3)การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ

ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรีทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 20 คนในตำบลหนองยาว อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เท่ากับ 0.821, 0.948 และ 0.947 ตามลำดับ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อย ละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร

เกษตรกรที่เข้าร่วมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของ เกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ตั้งแต่เดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2556 เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิงมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่มี ตำแหน่งทางสังคมเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรทางการเกษตรซึ่งเกษตรกรร้อยละ 69.9 เป็นสมาชิก กลุ่มลูกค้า ธกส.

1.3.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.67คน ส่วนใหญ่มีกิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด คือการปลูกข้าว ไม่มีการประกอบอาชีพ อื่นนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกรมีเพียงร้อยละ 8.7 ประกอบอาชีพที่มีเงินเดือนประจำควบคู่ ไปกับการประกอบอาชีพเกษตรกรเกษตรกรมากกว่าครึ่งถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง และมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 28.42 ไร่มีรายได้เฉลี่ย 239,811.48 บาทต่อปีและมีรายจ่ายเฉลี่ย 126,140.98บาทต่อปี

1.3.3 แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมระดับปานกลางด้านสื่อ บุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุดด้านสื่อมวลชนได้รับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/ ใบปลิวมากที่สุด และด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับข้อมูลจากการประชุม

1.3.4 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสามมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับปานกลาง สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเฉลี่ย 8.93 ข้อจากคำถามทั้งหมด 15 ข้อ โดยเกษตรกรมีความรู้และสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำถามได้มากที่สุดถึงร้อยละ 97.8 ในประเด็นคำถามที่ว่าพยาน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงที่รู้จักกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนในขณะที่เกษตรกรมีความรู้และสามารถตอบได้ถูกต้องตรงกับคำถามได้น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 13.7 ในประเด็นคำถามที่ว่าเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้

1.3.5 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมระดับมาก โดยมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ในประเด็นขั้นตอนการดำเนินการและเห็นด้วยในระดับมาก ใน 3 ประเด็น ได้แก่ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ระยะเวลาการดำเนินงาน และ วิธีการและเอกสารที่ใช้ ตามลำดับ

1) ขั้นตอนการดำเนินงาน ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากทั้ง 7 ประเด็นของขั้นตอนการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด ใน 4 ประเด็น และเห็นด้วยระดับมากใน 3 ประเด็น โดยประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน และประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้

2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากเมื่อพิจารณาจากทั้ง 6 ประเด็นของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด ใน 4 ประเด็น และเห็นด้วยระดับปานกลางใน 2 ประเด็น โดยประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนและประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง

3) **วิธีการและเอกสารที่ใช้** ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากเมื่อพิจารณาจากทั้ง 4 ประเด็นของวิธีการและเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุดใน 2 ประเด็น เห็นด้วยระดับมากใน 2 ประเด็น และเห็นด้วยระดับน้อยใน 1 ประเด็น โดยประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เกษตรกรแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ได้แก่ สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน กรณีมีเอกสารสิทธิ์ (รับรองสำเนา) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีเช่า (รับรองสำเนา) และหนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน)/อื่น ๆ (ถ้ามี) ต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

4) **ระยะเวลาดำเนินงาน** ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากเมื่อพิจารณาจากทั้ง 2 ประเด็นของระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุดใน 1 ประเด็น และเห็นด้วยระดับปานกลางใน 1 ประเด็น โดยประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอ ได้ในวันและเวลาราชการและประเด็นที่เกษตรกรเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 - เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) เพื่อสรุปข้อมูลเตรียมจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรต่อไป

1.3.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล

ทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรและ สถานภาพทางสังคม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร โดยมีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

1) **จำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กร** ผลการวิจัยจำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร มีความเกี่ยวข้องในเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความเกี่ยวข้องในเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สถานภาพทางสังคมผลการวิจัยสถานภาพทางสังคมของเกษตรกร มีความเกี่ยวข้องกับเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.7 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

1) ปัญหา

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยมีปัญหามากที่สุดในประเด็นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และมีปัญหาน้อยที่สุดในประเด็นความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

(1) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมในระดับปานกลาง โดยผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือหลักฐานที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ รองลงมาคือสถานที่ที่ใช้ในการขึ้นทะเบียน และมีปัญหาน้อยที่สุดคือขั้นตอนต่างๆ ในการขึ้นทะเบียนฯ

(2) การประชาสัมพันธ์เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมในระดับน้อย โดยผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือความถี่ของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ รองลงมาคือปริมาณของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ และมีปัญหาน้อยที่สุดคือการประชาสัมพันธ์เชิงวัตถุประสงค์ ขึ้นตอน ในการขึ้นทะเบียนฯ

(3) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมในระดับน้อย โดยผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือการให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่แก่เกษตรกร รองลงมาคือความรวดเร็วในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และมีปัญหาน้อยที่สุดคือความสุภาพในการให้บริการของเจ้าหน้าที่

(4) แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมในระดับมาก โดยผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ รองลงมาคือตัวหนังสือมีขนาดเล็ก และมีปัญหาน้อยที่สุดคือข้อความในแบบคำร้องฯ สื่อความหมายไม่ชัดเจน

(5) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมในระดับน้อย โดยผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และมีปัญหาน้อยที่สุดคือความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2) ข้อเสนอแนะ

(1) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า เกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ พร้อมขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ และเกษตรกรร้อยละ 8.7 เสนอแนะว่า ควรใช้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นฐานข้อมูลอื่น เช่น การขึ้นทะเบียนปลูกพืชเศรษฐกิจจะได้มาขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ ครั้งเดียว

(2) การประชาสัมพันธ์ เกษตรกรร้อยละ 6.0 เสนอแนะว่า ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย เช่น สื่อโทรทัศน์และเกษตรกรร้อยละ 8,7 เสนอแนะว่า ควรเพิ่มความถี่และปริมาณของสื่อที่ใช้

(3) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรร้อยละ 10.9 เสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนฯ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

(4) แบบคำร้องขอขึ้นและปรับปรุงทะเบียนข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 16.9 เสนอแนะว่า ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล

(5) ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 4.9 เสนอแนะว่า เกษตรกรบางรายยังไม่รู้ ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนฯ ที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ให้ความรู้ตามหมู่บ้าน ในกลุ่มย่อยๆ จะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในตำบล โลกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจ ปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ ของเกษตรกรความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ดังกล่าวนั้น มีสิ่งที่ควรอภิปรายดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร

2.1.1 เพศ

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง เนื่องจากโครงการการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นโครงการที่เกษตรกรมีหน้าที่มาแจ้งการขึ้นทะเบียนเพื่อจะได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐต่างๆ เช่น การประกันราคา หรือการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจต่อไป ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า เพศหญิงมีความละเอียดถี่ถ้วนมากกว่าเพศชายซึ่งมีความถนัดในการใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรม มากกว่าสอดคล้องกับรัชนี นิลละออ (2554:81-82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง แตกต่างกับภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555:72) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาจเป็นผลมาจากเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหัวหน้าครัวเรือนเช่นเดียวกับ ประสาน พูลเวช (2550: 31) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี พบว่า เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:56) ศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาจเป็นผลมาจากเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นหัวหน้าครัวเรือน

2.1.2 อายุ

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมีอายุเฉลี่ย 55.37 ปี ใกล้เคียงกับรัชนี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีอายุเฉลี่ย 51.10 ปี ใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.80 ปี ใกล้เคียงกับภารณี กฤษณาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50 ปี ใกล้เคียงกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:56) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 49 ปี

2.1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโลกสว่างอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษาสอดคล้องกับรัชนี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:82) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษาสอดคล้องกับงามฉวี จันทพา (2552:41) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาสอดคล้องกับศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555:57) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4

2.1.4 สถานภาพทางสังคม

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโลกสว่างอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมากกว่าสามในสี่ไม่มีตำแหน่งทางสังคมสอดคล้องกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคมสอดคล้องกับรัชนี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร ส่วนมากไม่มีสถานภาพทางสังคม และสอดคล้องกับสุภาวดี พรหมมา (2554:41) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม

2.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโลกสว่างอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมากกว่าสองในสามเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรที่เกี่ยวกับการเกษตร โดยจากการวิจัยพบว่ามีเกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 69.9) เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตร (ชกส.) สอดคล้องกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกหรือกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สอดคล้องกับรัชนี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในอำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร เกษตรกรสามในสี่มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มและสถาบันเกษตรกรและมากกว่าครึ่ง เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ชกส. สอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:79) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และเกษตรกรมากกว่าสามในสี่ เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ใกล้เคียงกับ สุภาวดี พรหมมา (2554:41) พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ช.ก.ส)

2.1.6 จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมีจำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 1.67 คนใกล้เคียงกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่ามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำการเกษตรเฉลี่ย 2.54 คนต่อครัวเรือนใกล้เคียงกับสุภาวดี พรหมมา (2554: 44) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน และเฉลี่ย 2.42 คนใกล้เคียงกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:83) พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่งมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานปลูกข้าว 2 คนใกล้เคียงกับ รัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน เฉลี่ย 2.73 คน

2.1.7 การประกอบอาชีพ

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองจังหวัดสระบุรีมากกว่าสามในสี่ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นนอกจากประกอบอาชีพ เกษตรกรรมใกล้เคียงกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักรับจ้างเป็นอาชีพรองสอดคล้องกับ สุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง

2.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

2.2.1 กิจกรรมหลักทางการเกษตร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีเกือบทั้งหมดมีกิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้มากที่สุด คือการ ปลูกข้าวสอดคล้องกับภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้พื้นที่ทำ การเกษตร โดยใช้พื้นที่ในปลูกข้าวมากที่สุด แตกต่างกับรัชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีอาชีพหลักทำสวนปาล์มน้ำมัน มากกว่าสามในสี่มีอาชีพรองทำนา อาจจะเป็นเพราะ ความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ ของจังหวัดสระบุรีเป็นที่ ราบลุ่มเหมาะสำหรับการปลูกข้าว ในขณะที่อำเภอท่าชะงวดจังหวัดชุมพรเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การ ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า

2.2.2 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองจังหวัดสระบุรีมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 28.42 ไร่ ใกล้เคียงกับ รัชณี นิลละออ (2554:81-82)พบว่ามีเกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ถือครองของตนเอง เฉลี่ย 20.29 ไร่ แตกต่างกับ ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 37.61 ไร่แตกต่าง กับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 41.17 ไร่ เหตุที่เกษตรกรมีขนาด

พื้นที่ต่างกันอาจจะเป็นเพราะความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่ส่งผลให้เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรไม่เท่ากัน

2.2.3 ลักษณะการถือครองพื้นที่ทางการเกษตร

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรีมากกว่าสองในสามถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองสอดคล้องกับการณี กฎฎาเรื่องศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกร มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 37.61 ไร่ สอดคล้องกับรชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่การเกษตรเป็นของตนเอง สอดคล้องกับน้ำฝิ่ง ทองดี (2555:79) พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่ง มีพื้นที่เป็นของตนเองสอดคล้องกับศุภชัย ลิขิตรณวงษ์ (2555: 56-57) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง อาจจะเป็นเพราะว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่ทำกัน ในครัวเรือน และที่ดินคือมรดกที่ตกทอดถึงลูกหลานถือครองและประกอบอาชีพเกษตรกรรมสืบต่อกันมา

2.2.4 รายได้ของครัวเรือน

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองจังหวัดสระบุรีมีรายได้ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 239,811.48บาทต่อปี ใกล้เคียงกับการณี กฎฎาเรื่องศรี (2555:72) พบว่าเกษตรกรมีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 225,235.04 บาทต่อปี ใกล้เคียงกับรชณี นิลละออ(2554:81-82) พบว่าเกษตรกรมีรายได้ของครัวเรือน เฉลี่ย 193,519.57 บาทใกล้เคียงกับศุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 238,478 บาทปีแตกต่างกับน้ำฝิ่ง ทองดี (2555:84) พบว่าเกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม มีรายได้จากการขายข้าวเฉลี่ย 381,601.97 บาท/ปี อาจจะเพราะเนื่องมาจากรายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรยังมีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่ารายได้ของครัวเรือนก็มากขึ้นตามลำดับ

2.2.5 รายจ่ายของครัวเรือน

เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี มีรายจ่ายในการทำการเกษตรเฉลี่ย 126,140.98บาทต่อปีใกล้เคียงกับรชณี นิลละออ (2554:81-82) พบว่า เกษตรกรมีรายจ่ายจากการเกษตรรายจ่าย เฉลี่ย 111,912.36 บาทแตกต่างกับน้ำฝิ่ง ทองดี (2555:79) พบว่าเกษตรกร มีรายจ่ายจากการปลูกข้าวเฉลี่ย180,039.47 บาทต่อปี เป็นไปได้ว่ารายจ่ายของครัวเรือนในการทำการเกษตรขึ้นอยู่กับจำนวนพื้นที่ในการทำการเกษตร หากมีพื้นที่ทำการลงทุนการจัดการในภาคการเกษตรก็ย่อมจะสูงตามไปด้วย

2.3 แหล่งและระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูล

ทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่าพบว่าเกษตรกรมีระดับการรับข้อมูลในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง ด้านสื่อบุคคลได้รับข้อมูลจากผู้นำชุมชนมากที่สุด ด้านสื่อมวลชนได้รับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/ใบปลิว และด้านสื่อกิจกรรมได้รับข้อมูลจากการประชุมสอดคล้องกับน้ำผึ้ง ทองดี (2555:81) พบว่าภาพรวมเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวในระดับมากจากสื่อทั้งหมดในระดับปานกลาง รายละเอียดของแหล่งความรู้ในแต่ละสื่อ ดังนี้ เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวจากสื่อบุคคลในระดับมาก คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกับภาณี กฤษฎาเรืองศรี (2555:75) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล และแตกต่างกับสุภาวดี พรหมมา (2554:46) พบว่า เกษตรกรรับทราบข่าวสารเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด อาจจะเป็นไปได้ว่าเนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่เป็นตัวแทนของเกษตรกร คลุกคลีและคุ้นเคยกับเกษตรกรโดยตรง

2.4 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมระดับปานกลาง เกษตรกรมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่ำสุด 2 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 8.93 คะแนนและมีเกษตรกรที่สามารถทำคะแนนอยู่ในช่วง 7-9 คะแนนมากถึง 129 ราย ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคำถามทั้งหมดจาก 15 คำถาม พบว่า

1) เกษตรกรตอบถูกจำนวนมากที่สุดคือประเด็น พยาน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียงที่รู้จักกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเหตุที่เกษตรกรสามารถตอบคำถามข้อนี้ได้ถูกต้องมากที่สุดอาจเป็นเพราะเป็นวิธีปฏิบัติที่เกษตรกรทราบดีว่าต้องมีพยานมายืนยันถึงการประกอบกิจกรรมในการทำการเกษตรไม่ว่าที่ดินนั้นจะมีเอกสารสิทธิหรือไม่ก็ตาม

2) เกษตรกรตอบถูกจำนวนน้อยกว่าร้อยละ 50 มีอยู่ 3 ประเด็นคำถาม ดังนี้คือ

(1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ เลือกขึ้นทะเบียนฯ ได้ ทั้งที่สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือที่ตรงกับที่ตั้งแปลงที่ทำกิจกรรมการเกษตรเหตุที่เกษตรกรตอบข้อนี้ได้ถูกเป็นจำนวนน้อย อาจจะเป็นเพราะเกษตรกรยังขาดความรู้ในการดำเนินการ

ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร โดยเฉพาะการขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ เกษตรกรอาจเข้าใจว่าต้องขึ้นทะเบียนตามสถานที่ตั้งแปลงเท่านั้น

(2) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง เหตุที่เกษตรกรตอบข้อนี้ได้ถูกเป็นจำนวนน้อย อาจจะเป็นเพราะเกษตรกรยังขาดความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและไม่ได้สอบถามข้อมูลจากผู้รู้

(3) เกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม ไม่สามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ต้องแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้ครั้งแรก เหตุที่เกษตรกรตอบข้อนี้ได้ถูกเป็นจำนวนน้อยที่สุดอาจจะเป็นเพราะเกษตรกรสะดวกหรือใกล้ที่ไหนดินน่าจะสามารแจ้งปรับปรุงได้ แต่ในปี 2557 เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้ง ณ ที่ตั้งแปลงจะตรวจสอบข้อมูลเอง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ว่าการสื่อสารและให้ความรู้แก่เกษตรกรเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง หากเกษตรกรมีความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรก็จะทำให้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในแต่ละปีสามารถดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน สามารถนำข้อมูลไปประกอบใช้กำหนดนโยบายการพัฒนาทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เกษตรกรจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นซึ่งสามารถเสริมสร้างความรู้ที่ถูกต้องให้แก่เกษตรกรได้ทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่สามารถให้ความรู้กับเกษตรกรได้โดยตรง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ที่กว้างขวางหลากหลายขึ้น หรือการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจส่วนแล้วแต่เป็นช่องทางในการสร้างความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรมีความรู้ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2.5 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบล โศกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรีในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก โดยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.5.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมากที่สุด ในภาพรวมจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็นเกษตรกร

ต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน สอดคล้องกับคู่มือที่กำหนดให้ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการของกลุ่มการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2566: 3) ที่กำหนดให้เกษตรกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ หากไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน

2.5.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไข พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมากในภาพรวมจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็นกรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกลุ่มการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2566:6) ที่กำหนดให้ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน

2.5.3 วิธีและเอกสารที่ใช้ พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับมากในภาพรวมจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็นการรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง จะต้องมีกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนซึ่งสอดคล้องกับวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของกลุ่มการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2566:7) ที่กำหนดให้ การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง จะต้องมีกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน

ระยะเวลาดำเนินงาน พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยระดับปานกลางในภาพรวมจากการวิจัยพบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในประเด็นหลังจากช่วงที่ทางราชการกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ในวันและเวลาราชการ ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินงานของกลุ่มการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2556 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (2566:8) ที่กำหนดให้ เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556– เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) และหลังจากช่วง

ดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอดังกล่าวข้างต้นได้ในวันและเวลาราชการ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นด้วยในภาพรวมระดับมากเนื่องจากมีการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆอย่างสม่ำเสมอ มีการให้ความรู้แก่เกษตรกรทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและผู้นำชุมชน ทั้งยังมีการปรับปรุงขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรและ สถานภาพทางสังคม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกร โดยมีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

2.6.1 จำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรผลการวิจัยจำนวนการเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กร มีความเกี่ยวข้องในเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความเกี่ยวข้องในเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าหากเกษตรกรเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรเพิ่มมากขึ้นจะทำให้เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นที่ลดลงต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการดำเนินงานและด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อาจเกิดจากการที่เกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรอื่นจึงสามารถเข้าถึงการช่วยเหลือจากองค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ทำให้มองว่าขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการดำเนินงานและด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก่อให้เกิดความยุ่งยากกับตนเอง

2.6.2 สถานภาพทางสังคมผลการวิจัยสถานภาพทางสังคมของเกษตรกร มีความเกี่ยวข้องในเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าหากเกษตรกรเป็นมีสถานภาพทางสังคมมากขึ้นจะทำให้เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นที่เพิ่มขึ้นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งอาจเกิดจากการมีสถานภาพทาง

สังคมของเกษตรกรจะทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจต่อหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนมากกว่าเกษตรกรที่ไม่มีสถานภาพทางสังคมเนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจ

2.7 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมระดับน้อย โดยมีปัญหาระดับปานกลางใน 2 ประเด็นคือ ประเด็นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและประเด็นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนข้อมูลทะเบียนเกษตรกร มีปัญหาระดับน้อยใน 2 ประเด็น คือ ประเด็นการประชาสัมพันธ์และประเด็นความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีปัญหาระดับน้อยที่สุดใน 1 ประเด็นคือประเด็น การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมสูงที่สุดใน ประเด็นแบบคำร้องขอขึ้นและปรับปรุงทะเบียนข้อมูลทะเบียนเกษตรกรซึ่งมีปัญหาในระดับปานกลาง เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนเสนอแนะว่า ควรขยายขนาดตัวอักษรในแบบคำร้องและช่องกรอกข้อมูล จะได้ง่ายต่อการอ่านและกรอกข้อมูล ส่วนปัญหาที่มีระดับปานกลางอีกประเด็นคือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรเสนอแนะว่า ควรใช้การขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นฐานข้อมูลอื่น เช่น การขึ้นทะเบียนปลูกพืชเศรษฐกิจจะได้มาขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ ครั้งเดียว รวมถึงเกษตรกรน่าจะได้รับประโยชน์/สิทธิพิเศษ อื่น ๆ พร้อมขึ้นจากการขึ้น/ปรับปรุงทะเบียนฯ

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรเสนอแนะไว้ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

1) จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในระดับปานกลางดังนั้นเกษตรกรควรที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้นเพื่อที่จะสามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนได้ถูกต้องตามนโยบายของภาครัฐและเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรของตนเอง

2) จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในประเด็นหลักฐานที่ใช้ประกอบในการขึ้นทะเบียนในระดับปานกลางซึ่ง

อาจก่อให้เกิดปัญหาในการขึ้นทะเบียนฯของเกษตรกรได้ เช่น นำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ไม่ครบหรือไม่ถูกต้องทำให้ไม่สามารถขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ หรือถ้าเข้าไปคั้งนั้นเกษตรกรเองควรจะพยายามศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้ความรู้แก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจึงควรที่จะทำการทำการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งแก่เกษตรกรที่มาติดต่อที่สำนักงาน โดยตรงหรือการออกพื้นที่พบปะเกษตรกรที่มากยิ่งขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

1) หน่วยงานควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้นไม่ว่า จะเป็นช่องทางของการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายขึ้นเช่นสื่อมวลชนในแขนงต่างๆไม่ว่าจะเป็น วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์แผ่นพับ โบปปลิว ซึ่งเกษตรกรยังได้รับข่าวสารจากช่องทางสื่อมวลชนในภาพรวมน้อย

2) หน่วยงานควรเพิ่มความถี่การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกษตรกรสามารถรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง

3) หน่วยงานควรจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรยังคงได้รับการประชาสัมพันธ์จากการอบรมอยู่ในระดับที่น้อยซึ่งหากมีการจัดอบรมให้แก่เกษตรกร ก็ย่อมที่จะทำให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น ทำให้การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและรวดเร็วยิ่งขึ้น

4) หน่วยงานควรปรับปรุงแบบฟอร์มเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงเกษตรกรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลางต่อแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากแบบคำร้องมีตัวหนังสือขนาดเล็กและช่องว่างสำหรับเติมข้อความไม่พอ อาจเป็นไปได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยที่สูงและมีระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนักดังนั้นแบบคำร้องที่มีขนาดตัวอักษรเล็กไปและมีช่องว่างที่เว้นไว้สำหรับเติมข้อความที่น้อยเกินไปจึงอาจเป็นปัญหาแก่เกษตรกรผู้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้

5) หน่วยงานควรพิจารณาเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรจำนวนร้อยละ 24.0 ต้องการให้เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มารับขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาเปรียบเทียบจากแง่มุมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเป็นอันเป็นตัวกลางระหว่างเกษตรกรกับภาครัฐในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่า มีปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่มีมุมมองที่หลากหลายและสามารถเข้าใจปัญหาได้ในทุกมิติ
- 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกับเกษตรกรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร
- 3) ควรศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ต่างๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบว่า สภาพภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมในพื้นที่ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหรือไม่เพียงใด
- 4) ควรศึกษาถึงความคาดหวังหรือแรงจูงใจของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดทิศทาง วางแผน การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2552ก) *คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552* โครงการปรับปรุง
ฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้าง
มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน กรุงเทพมหานคร กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์
- _____. (2552ข) *คู่มือการขึ้นและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2552* กรุงเทพมหานคร
ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร
- _____. (2555) *ยกร่างคู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรรายแปลง* กรุงเทพมหานคร
ศูนย์สารสนเทศ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
- _____. (2556) *คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (จำแนกกิจกรรมการเกษตร
รายแปลง)* กรุงเทพมหานคร ศูนย์สารสนเทศ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
- งามฉวี จันทพา (2552) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตาม
การเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชัยอนันต์ สมุทวนิช (2537) *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยมหิดล
- ธิดา โมสิกรัตน์ (2547) *“ลักษณะของการแสดงความคิดเห็น” ในประมวลสาระชุดวิชาภาษาไทย
เพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนพมาศ ชีวณิน (2542) *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต
พิมพ์ ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิออน กลิ่นรัตน์ (2525) *“จิตวิทยาเบื้องต้น” ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ่างถึงใน ลำควน ชันช้อน (2544) “ความคิดเห็นต่อบทบาทใน
งานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรตำบล ในจังหวัดอุดรธานี”*
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- น้ำผึ้ง ทองดี (2555) “ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว
ปีการผลิต 2554/55 ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก”
วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) *จิตวิทยาทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*

กรุงเทพมหานคร ศูนย์วิจัยและพัฒนา ครอบครัว กรุงเทพฯ -มหานคร ไทยวัฒนาพานิช
 ประสาท หลักศิลา (2529) *สังคมวิทยา* กรุงเทพมหานคร ก้าวหน้า

ประสาน พูลเวช (2550) “การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำ
 ข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ปี 2548” ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปัญญา พันธุ์ศรีศักดิ์ (2541) “ความรู้การปฏิบัติงานและความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับ
 การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในภาคตะวันออก”

วิทยานิพนธ์ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555) “ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัด
 นครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปรินญาเกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต

แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รัชณี นิลละออ (2554) “ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้
 เกษตรกร ในอำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร” วิทยานิพนธ์ปรินญาเกษตรศาสตร์

มหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เรืองเวทย์ แสงรัตนา (2522) “ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร เกี่ยวกับ
 อัตราการเพิ่มของประชากรของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปรินญาสังคมศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิชัย ศรีโพธิ์งาม (2544) “ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ
 ตำบลต่อการดำเนินการของศูนย์ในจังหวัดเชียงใหม่”

วิทยานิพนธ์ปรินญาวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิเชียร ประชาธรรมวงศ์ (2550) “การแก้ไขปัญหาเยาวชนกระทำผิดด้วยการประชุมกลุ่มครอบครัว”

วิทยานิพนธ์ปรินญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัด
สระบุรี (2556) “แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลโคกสว่าง” (เอกสารเย็บเล่ม)
- ศุภชัย ลิขิตชนวงษ์ (2555) “ความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์
และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แดง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรชนบท มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- สิน พันธุ์พินิจ (2544) *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์* กรุงเทพมหานคร ธนสวรรค์рінตั้ง
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* กรุงเทพมหานคร
เฟื่องฟ้าพรินตั้ง
- สุภาวดี พรหมมา (2554) “ความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุรัชย์ มีทอง (2545) “ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการฟื้นฟูอาชีพหลังการพักชำระหนี้
ปี 2545 ในจังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- Feldman, M.P (1971) *Psychology in the Industrial Environment* อ้างถึงใน สุชา จันทร์เอม (2527)
“จิตวิทยาทั่วไป” กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- Foster, C.R. (1992) *Psychology for life adjustment* Chicago American technical Society
- Remmer, H.H. (1954) *Introduction to Opinion and Attitude Measurement* New York
Harper and Brothers Publisher
- Yamane, Taro. (1974) *Statistics: An Introduction*. 3rd ed, New York: Harper and Publishers.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก
คำความเชื่อมั่นแบบสัมภษณ์

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของตอนที่ 1 แหล่งและระดับการรับข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

		n = 20
ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
แหล่งข้อมูล		
A121	1. เจ้าหน้าที่เกษตร	0.846
A122	2. เจ้าหน้าที่ภาครัฐจากหน่วยงานอื่น ๆ	0.769
A123	3. ผู้นำชุมชน	0.798
A124	4. เพื่อนบ้าน	0.802
A125	5. ญาติพี่น้อง	0.799
A126	6. วิทยุกระจายเสียง	0.771
A127	7. หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ใบปลิว	0.791
A128	8. อินเทอร์เน็ต	0.825
A129	9. การประชุม	0.831
Alpha = 0.821		

ตารางภาคผนวกที่ 2 คำศัพท์ประสิทธิผลความเชื่อมั่นของตอนที่ 3 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ
ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

		n = 20
ตัว แปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
C	1. ขั้นตอนการดำเนินงาน	
C11	1.1 เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเอง	0.944
C12	1.2 สำหรับเกษตรกรรายเดิม เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว ให้เกษตรกรตรวจสอบเพื่อประหยัดเวลาในการกรอกข้อมูล	0.945
C13	1.3 เกษตรกรรายเดิม ต้องตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลเปลี่ยนแปลงข้อมูล และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง กรณีที่มีการทำกิจกรรมการเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม	0.944
C14	1.4 เกษตรกรต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่ทำ เป็นรายแปลงแยกตามการใช้ที่ดิน	0.943
C15	1.5 เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน	0.944
C16	1.6 หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้	0.946
C17	1.7 หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ	0.943

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

		n = 20
ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข		
C21	2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง	0.945
C22	2.2 ครัวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน	0.953
C23	2.3 กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน	0.944
C24	2.4 เกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้ อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง	0.944
C25	2.5 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย	0.944
C26	2.6 เกษตรกรมีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิ์การถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน	0.945
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้		
C31	3.1 เกษตรกรแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ได้แก่ สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน กรณีมีเอกสารสิทธิ์(รับรองสำเนา) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีเช่า(รับรองสำเนา)และหนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน)/อื่น ๆ (ถ้ามี) ต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน	0.947

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

		n = 20
ตัว แปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
C32	3.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากเกษตรกรมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย	0.945
C33	3.3 การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน	0.944
C34	3.4 เกษตรกรยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่อเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน	0.945
4. ระยะเวลาดำเนินงาน		
C35	4.1 สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 - เดือนกรกฎาคม 2556 (5 เดือน) เพื่อสรุปข้อมูลเตรียมจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรต่อไป	0.945
C36	4.2 หลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ในวันและเวลาราชการ	0.944
Alpha = 0.948		

ตารางภาคผนวกที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการ
ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 20

ตัว แปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
D	1. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	
D 11	1.1 ช่วงเวลาในการรับขึ้นทะเบียนฯ	0.944
D 12	1.2 หลักฐานที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ	0.943
D 13	1.3 ขั้นตอนต่าง ๆ ในการขึ้นทะเบียนฯ	0.940
D 14	1.4 สถานที่ในการรับขึ้นทะเบียน	0.940
	2. การประชาสัมพันธ์	
D 21	2.1 การประชาสัมพันธ์ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ในการขึ้นทะเบียนฯ	0.942
D 22	2.2 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	0.950
D 23	2.3 ความถี่ของสื่อที่ใช้	0.944
D 24	2.4 ปริมาณของสื่อที่ใช้	0.943
	3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
D 31	3.1. การให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาแก่เกษตรกร	0.941
D 32	3.2 ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน	0.941
D 33	3.3 การใช้คำพูด การสื่อความหมาย	0.941
D 34	3.4 ความสุภาพในการให้บริการ	0.942

ตารางภาคผนวกที่ 3 (ต่อ)

n = 20

ตัวแปร	หัวข้อ	Alpha If item deleted
4. แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร		
D 41	4.1 ตัวหนังสือมีขนาดเล็ก	0.950
D 42	4.2 ช่องว่างสำหรับเติมข้อความเขียนไม่พอ	0.946
D 43	4.3 จำนวนแบบไม่เพียงพอ	0.946
D 44	4.4 ข้อความในแบบคำร้อง ๗ สื่อความหมายไม่ชัดเจน	0.946
5. ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร		
D 51	5.1 ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	0.943
D 52	5.2 ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	0.942
Alpha = 0.947		

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

แบบสัมภาษณ์เลขที่

วันที่สัมภาษณ์

...../...../.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
ในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในตำบลโคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 3 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

เกษตรกร

ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบฟังแล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด ตามคำตอบที่ผู้ตอบเลือก

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1. เพศ

[a1]

() 1.) ชาย

() 2.) หญิง

2. อายุ.....ปี (มากกว่า 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)

[a2]

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

[a3]

() 1.) ไม่ได้เรียนหนังสือ

() 2.) ประถมศึกษา

() 3.) มัธยมศึกษาตอนต้น

() 4.) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)

() 5.) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)

() 6.) ปริญญาตรี

() 7.) สูงกว่าปริญญาตรี

() 8.) อื่น ๆ ระบุ.....

4. สถานภาพทางสังคม [a4]

() 4.1) ไม่มีตำแหน่งทางสังคม

() 4.2) มีตำแหน่งทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() (1.) ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/กรรมการหมู่บ้าน) [a421]

() (2.) สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) [a422]

() (3.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน [a423]

() (4.) คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร [a424]

() (5.) หมอдин อาสา [a425]

() (6.) ประมงอาสา [a426]

() (7.) ปศุสัตว์อาสา [a427]

() (8.) อื่น ๆ ระบุ..... [a428]

5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร [a5]

() 5.1) ไม่เป็น

() 5.2) เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() (1.) สหกรณ์การเกษตร [a521]

() (2.) กลุ่มลูกค้า ธกส. [a522]

() (3.) กลุ่มเกษตรกร [a523]

() (4.) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร [a524]

() (5.) วิสาหกิจชุมชน [a525]

() (6.) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร [a526]

() (7.) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน [a527]

() (8.) อื่น ๆ ระบุ..... [a528]

6. จำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนของท่าน (รวมตัวท่านด้วย)คน [a6]

7. การประกอบอาชีพของท่าน นอกจากประกอบอาชีพทางการเกษตรแล้ว ยังประกอบอาชีพอื่นอีกหรือไม่ ถ้ามีประกอบอาชีพอะไร [a7]

() 7.1) ไม่มี

() 7.2) มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() (1.) อาชีพที่ได้รับเงินเดือนประจำ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้าง
พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ
พนักงานบริษัท ลูกจ้างที่รับเงินเป็นรายเดือน

[a721]

- () (2.) ประกอบธุรกิจการค้า [a722]
- () (3.) รับจ้างทั่วไป (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เช่น รับจ้างก่อสร้าง รับจ้างขนส่ง) [a723]
- () (4.) รับจ้างทางการเกษตร [a724]
- () (5.) อื่น ๆ ระบุ [a725]

8. กิจกรรมหลักทางการเกษตรที่ทำรายได้ให้ท่านมากสุดในปี 2556 (ตอบได้เพียงคำตอบเดียว)[a8]

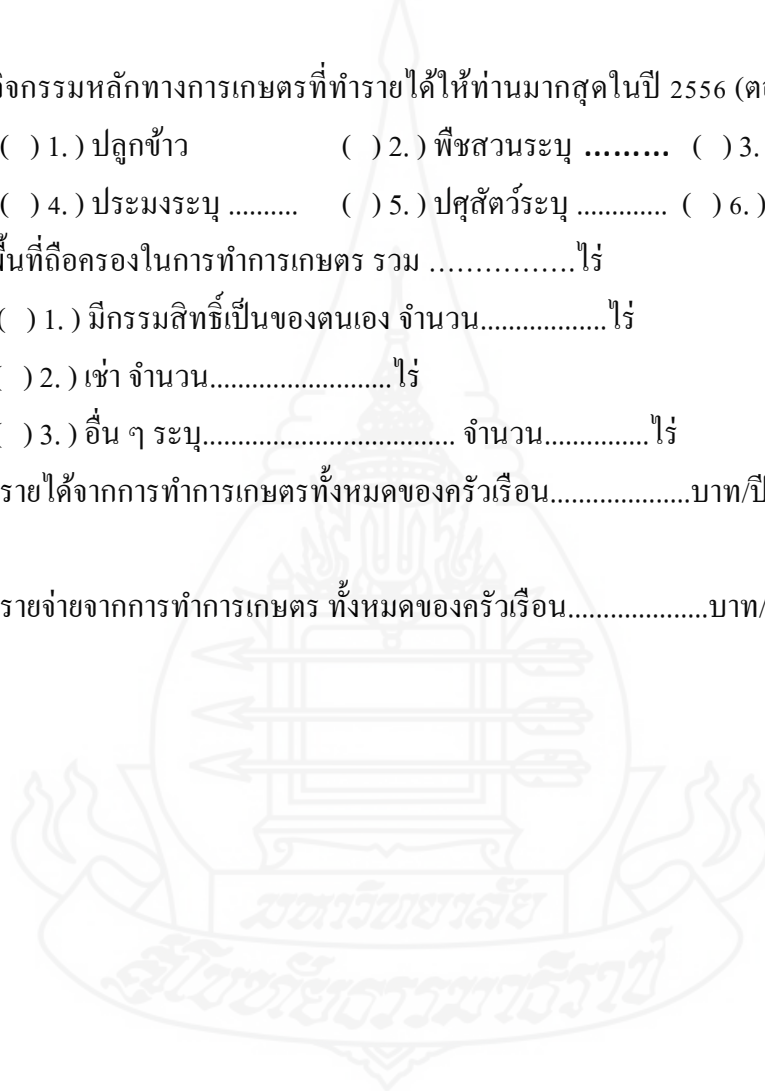
- () 1.) ปลูกข้าว () 2.) พืชสวนระบุ () 3.) พืชไร่ระบุ
 () 4.) ประมงระบุ () 5.) ปศุสัตว์ระบุ () 6.) อื่น ๆ ระบุ.....

9. พื้นที่ถือครองในการทำการเกษตร รวมไร่ [a9]

- () 1.) มีกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง จำนวน.....ไร่ [a91]
 () 2.) เช่า จำนวน.....ไร่ [a92]
 () 3.) อื่น ๆ ระบุ..... จำนวน.....ไร่ [a93]

10. รายได้จากการทำการเกษตรทั้งหมดของครัวเรือน.....บาท/ปี (ในรอบปี 2556 ยังไม่หัก
 รายจ่าย) [a10]

11. รายจ่ายจากการทำการเกษตร ทั้งหมดของครัวเรือน.....บาท/ปี (ในรอบปี 2556) [a11]

ตอนที่ 2 ความรู้ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ประเด็น	ถูก	ผิด	รหัส
1. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร ต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร โดยไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง และไม่เป็นผู้รับจ้างทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว			[b1]
2. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจการการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรองก็ได้			[b2]
3. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ สามารถเลือกขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน หรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งแปลงที่ทำกิจการการเกษตร ก็ได้			[b3]
4. เกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้ว สามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรอำเภอใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้			[b4]
5. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง			[b5]
6. ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง แต่ไม่ต้องลงลายมือชื่อ รับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องก็ได้			[b6]
7. การกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรในแบบคำร้อง เกษตรกรสามารถกรอกข้อมูลล่วงหน้าก่อนที่จะทำกิจกรรมการเกษตรนั้นได้ เช่น คาดว่าจะปลูกข้าวในปีถัดไป สามารถกรอกข้อมูลไว้ในแบบคำร้องไว้ก่อนได้			[b7]
8. การกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรเจ้าของข้อมูลไม่จำเป็นต้องกรอกข้อมูลด้วยตนเองก็ได้			[b8]
9. การแจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตร สามารถแจ้งได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น			[b9]
10. เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน คือ บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอขึ้นทะเบียน และทะเบียนบ้าน เท่านั้น			[b10]

ประเด็น	ถูก	ผิด	รหัส
11. แปลงที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดินหรือมีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองเป็นพยาน			[b11]
12. พยาน หมายถึง เกษตรกรแปลงข้างเคียงที่รู้จักกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน หรือผู้นำชุมชนที่รู้จักกรรมการเกษตรของเกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน			[b12]
13. คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน สามารถขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้เพียง 1 คนเท่านั้น จะขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อนไม่ได้			[b13]
14. หากเกษตรกรไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้น ๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้ เช่น โครงการรับจำนำผลผลิตทางเกษตร			[b14]
15. หากเกษตรกรไม่แจ้งปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลง อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ			[b15]

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ของตำบล

โคกสว่าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรอย่างไร

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. ขั้นตอนการดำเนินงาน						
1.1 เกษตรกรต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้วยตนเอง						[c11]
1.2 สำหรับเกษตรกรรายเดิม เจ้าหน้าที่พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว ให้เกษตรกรตรวจสอบเพื่อประหยัดเวลาในการกรอกข้อมูล						[c12]
1.3 เกษตรกรรายเดิม ต้องตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุงข้อมูล เปลี่ยนแปลงข้อมูล และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรม การเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง กรณีที่มีการทำกิจกรรม การเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติม						[c13]
1.4 เกษตรกรต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่ทำ เป็นรายแปลงแยกตามการใช้ที่ดิน						[c14]
1.5 เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ แต่ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิการใช้ที่ดินกรณีมีแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน						[c15]

การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.6 หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลด้านการเกษตรได้						[c16]
1.7 หากเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะไม่ได้รับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ เมื่อพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยทางธรรมชาติ						[c17]
2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข						
2.1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพรอง						[c21]
2.2 คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน						[c22]
2.3 กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งปรับปรุงข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียน						[c23]
2.4 เกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้ อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง						[c24]
2.5 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย						[c25]

การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
2.6 เกษตรกรมีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิ์การถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินและการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน						[c26]
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้						
3.1 เกษตรกรแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และมอบเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ได้แก่ สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน กรณีมีเอกสารสิทธิ์ (รับรองสำเนา) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีเช่า (รับรองสำเนา) และหนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน)/ อื่น ๆ (ถ้ามี) ต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน						[c31]
3.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากเกษตรกรมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย						[c32]
3.3 การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในใบแบบคำร้อง จะต้องมีกรลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน						[c33]
3.4 เกษตรกรยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ต่อเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน						[c34]

การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. ระยะเวลาดำเนินงาน						
4.1 สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมา ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรม การเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 - เดือน กรกฎาคม 2556 (5 เดือน) เพื่อสรุปข้อมูลเตรียมจัดทำสมุด ทะเบียนเกษตรกรต่อไป						[c41]
4.2 หลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลพื้นฐาน หรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถ ติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ในวันและเวลาราชการ						[c42]

ประเด็น	ระดับความรุนแรงของปัญหา					ไม่มี ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	รหัส
	5	4	3	2	1			
6. ปัญหาอื่น ๆ ระบุ								
6.1								[d61]
6.2								[d62]
6.3								[d63]

4.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

4.2.1 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

4.2.2 การประชาสัมพันธ์

.....

4.2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

.....

4.2.4 แบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

4.2.5 ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

.....

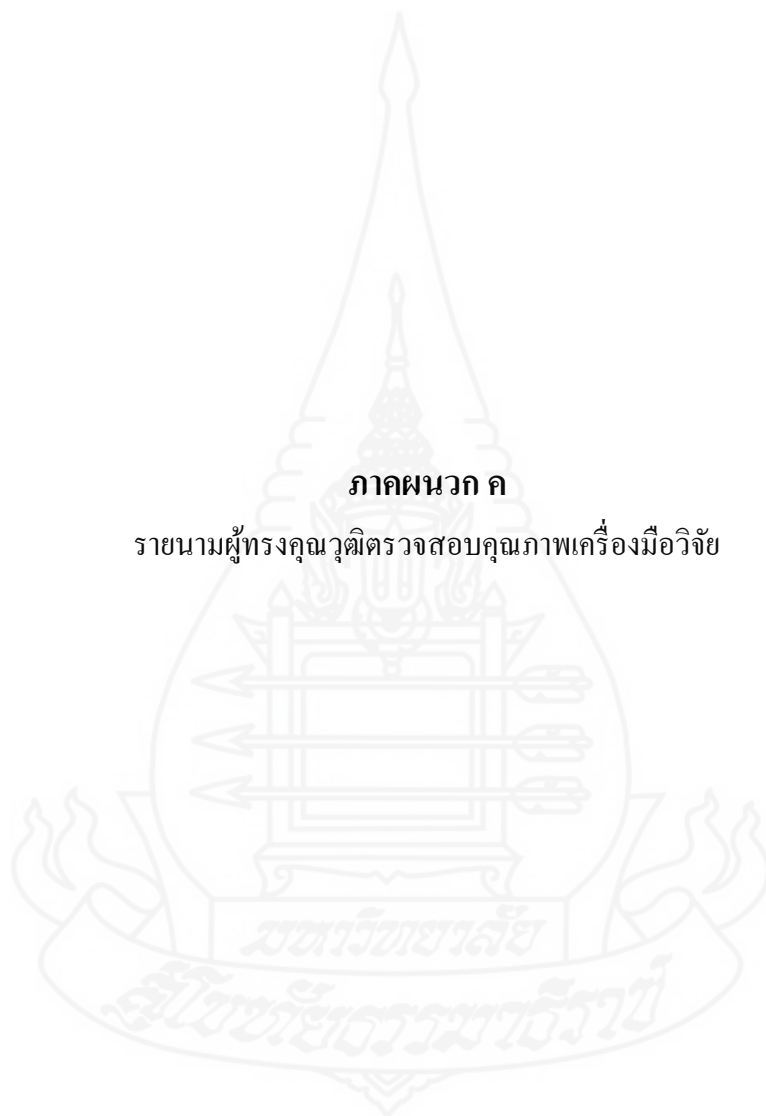
4.2.6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ระบุ

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ชื่อ	นายเกษม ไตรพิจารณ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	เกษตรจังหวัดสระบุรี (ผู้อำนวยการเฉพาะด้านวิชาการส่งเสริม การเกษตรอำนวยการระดับสูง)
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี
วุฒิการศึกษา	เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (กษ.ม) สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ง
แบบคำร้อง (ทบค.)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนฤมล พุกพิกุล
วัน เดือน ปีเกิด	5 มีนาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2544
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

